

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regele
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20—61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Dos. No. 890—1938. Trib. Cluj, Sectia III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R.-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1938. Október 8.
VII. évfolyam, 265. szám

Szombat

Chamberlain miniszterelnök:

„Megmentettem ártatlan asszonyainkat és gyermekeinket!”

366 szavazattal 144 ellenében bizalmat szavazott az alsóház a Chamberlain kormányának — Csehszlovákiában hazabocsájtják a mozgósított csapatokat — A szlovákok zsolnai határozata — Békét egyengetnek a távolkeleten is — Miért mondott le Benes volt köztársasági elnök? Roosevelt levele Chamberlainhez — Szombaton kezdődnek a magyar-cseh tárgyalások

Az igen nagy érdeklődéssel figyelt brit alsóházi rendkívüli ülészek tegnap véget ért és a parlamentet november hó 1-éig elnapolták. Amint előre várni lehetett, az eredmény igen kedvező Chamberlain miniszterelnökre és politikájára nézve, mert ellenzéke felett két ízben is döntő szavazati eredményű győzelmet aratott. Nagybritannia tehát tovább folytatja békepolitikáját, nem hanyagolva el a felszerelés fokozását sem, mert az a régi jelző, hogy „ha békét akarsz, készülj a háborúra” most talán időszerűbb, mint valaha volt.

Tegnap este ült össze Rómában a fasiszta nagytanács is a Duce-elnöklete alatt. Tárgysorozata látszólag rövid lélegzetű, mert csak a faji, külpolitikai és a testületi-kamarai kérdések kerülnek megvitatásra. Ez a három azonban magában foglalja az olasz állam minden kérdését. A faji-rész felöleli a zsidóság helyzetének pontos körvonalazását és azokat az intézkedéseket, amelyeket erre nézve életbeléptetnek, a külpolitikai-rész ismételtén leszögezi azt az irányvonalat, amelyet Róma — Mussolini fellelése óta — követett, a testületi kamarai-rész pedig ki fogja jelölni az új fasiszta parlamentet. Minden valószínűség szerint Mussolini is beszélni fog, miért is világszerte nagy az érdeklődés.

Az egyéb hírek a következők:

NOVEMBER ELSEJÉRE NAPOLTÁK EL A BRIT ALSÓ-HÁZAT

(LONDON.) (Reuter.) A brit alsóházban tegnap folytatták a külpolitikai vitát, amelynek során az ellenzéki képviselők valóságos kérdés pergőtűzzel árasztották el Chamberlain miniszterelnököt és Buttler külügyi államtitkárát. A kérdések, miután a rendkívüli ülészek programján csak a müncheni határozat szerepelt, kizárólag Csehszlovákiára vonatkoztak. Az interpellációk sorát Attlee őrnagy, az ellenzék parlamentti vezére nyitotta meg a következő két kérdéssel:

— Van-e a kormánynek az újabb csehszlovákiai fejleményekhez hozzájárulni valója?

— Értésült-e Anglia a várható prágai új orientációról?

A választ Buttler államtitkár adta meg és ezeket felelte:

— Az új helyzetet, mielőtt kellő mérlegelés és megvilágítás nem törté-

nik, nem lehet megítélni, ami pedig az új politikai irányzatot illeti, Angliának ilyenekről tudomása nincs.

Ezután Wedgwood ezredes kérdezte meg, hogy van-e tudomása a kormánynek a Csehszlovákia ellen foganatosítandó újabb katonai fellépésekről?

Buttler államtitkár erre azt felelte,

Bizalom Chamberlainnek

(LONDON.) (Reuter.) Az elnapolási indítvány elfogadása után ismét Chamberlain emelkedett szólásra:

— Vádoltak — mondotta — hogy a háboru szélére sodortam az országot. Vádoltak, hogy nem tanusítottam elég energiát ellenlábainkkal szemben. Senkinek nem jutott eszébe azonban ellenfeleim közül, hogy megemlítse: vissza is rántottam az országot a háboru szélére. Borzalmas órákat éltem át, mert tudtam, hogy mit jelent a mai háboru. Tudtam, hogy az elsősorban is a polgárságot sújtja, még pedig saját otthonában. Ezt meg kellett akadályoznom. Az én koromban az ember már nem szokott bírálatokra figyelni. Az én koromban az ember tisztá lelkiismeretére hallgat. Így tettem én is. Megmentettem ártatlan asszonyainkat és gyermekeinket. Azokkal szemben pedig, akik azt hangoztatják, hogy meghátráltam, kijelentem, hogy mentettem Csehszlovákiát is, amelyre végzetes lehetett volna egy háboru. A munkáspárt által javasolt világértekezlet összehívását nem teszem magamévá. Jól tudom, mit jelentenek a világértekezletek. Az sem biztos, hogy azon éppen a legjobban érdekelték résztvesznek-e vagy sem? Ami pedig a jövőt illeti, hangsúlyozom, hogy Anglia nem hagyja abba a felszerelést, mert egyoldalulag leszerelni nem lenne célirányos. A kormány viszont nem fog házfelosztási indítványt sem tenni, mert nem akarja kihasználni a maga javára azt a közhangulatot, amely ma az egész országban jelenlegi politikájával szemben meggyilvánul és amely az ellenzéknek a választásoknál megsemmisítő vereséget hozna — fejezte be szavait Chamberlain miniszterelnök a kormányt támogató pártok óriási óvációjával.

Ezután került sor a bizalmi szavazatra, amely 366 „igen” és 144 „nem” mellett ismét a kormány sikerét hozta meg.

hogy a képviselőnek nem volt joga interpellálni és máskor előzetesen és írásban jelentse be, ha felszólalni kíván.

Végül ismét Attlee őrnagy szólalt fel:

— Tudja-e a kormány, hogy Csehszlovákiát meg akarják támadni — kérdezte — továbbá megfontolta-e a kormány, hogy házelnapolási indítványt tegyen közzé, mielőtt minden elintézés nem nyerne?

Ezekre maga Chamberlain felelt:

— Csehszlovákiát — mondotta — senki sem akarja megtámadni. Tárgyalások vannak folyamatban, amelyek a müncheni megbeszélés és határozat értelmében fognak véget érni. Ami a házelnapolást illeti, ülésre nincs szükség. A helyzet véglegesen csak akkor tisztázódik, ha Itália és Németország is biztosítja az új állam határait. Ez pedig bizonyos feltételektől függ, amelyeket teljesíteni kell. Indítványozom a ház elnapolását november 1-éig.

Ezután következett a szavazás, amelyen Chamberlain indítványa 313 szóval 150 ellenében győzelmet aratott.

A SZAVAZÁS RÉSZLETEI

(LONDON.) Az alsóházi szavazásnál 19 konzervatív tartózkodott a szavazástól, közöttük Churchill, Eden, Duff Cooper és egy kormányt támogató munkáspárti képviselő. A szavazásnál egyébként 369 szavazattal 150 ellenében vetették el a kormányelleni bizalmatlansági indítványt, míg a bizalmat 366 szavazattal 144 ellenében szavazták meg. A legközelebbi ülés november elsején lesz. Chamberlain feleségével most Skóciába utazott pihenőre.

RUNCIMAN AZ ANGOL TENGHERÉSZET ÉLÉN

A londoni Evening Standard úgy tudja, hogy Duff Cooper utóda a tengerészeti hivatal élén lord Runciman lesz.

Chamberlain miniszterelnök, akit az angol főváros diszpolgárává választottak, Roosevelt amerikai államfőtől levelet kapott, amelyben kéri, hogy a csehszlovákiai eseményekre való tekintettel Anglia is igyekezzék mielőbbi megoldáshoz juttatni a politikai menekültek ügyét.

Benes — Nobeldij-jelölt

(LONDON.) Angliában, Franciaországban és sok más helyen mozgalom indult meg, hogy a legközelebbi béke-Nobeldíjat Benes volt csehszlovák államfőnek ítéljék oda, akinek magatartása elősegítette világ békéjét. H. G. Wells, a neves angol író is ezt javasolja a Times hasábjain. A francia, angol, amerikai sajtó Benes lemondásával kapcsolatosan nagy rokonszenvvel emlékezik meg a volt csehszlovák államfőről és béketőrekvéseiéről.

Hírek Csehszlovákiából

(PRÁGA.) (Ceteca.) Sirovy tábornok rendeletére két mozgósított korosztályt tegnap hazabocsájtottak. A többiek hazabocsájtása fokozatosan történik meg. A prágai Havas iroda a francia sajtóvéleményekre utalva megjegyzi, ha Sirovy tábornok kormányfő lenne az új köztár-

sasági elnök, akkor Csehszlovákia külpolitikája nem fog változni. Az elnöki tisztségre egyébként Berant, az agrár párt vezérét, Nemetet, Benes volt ellenjelöltjét és másokat emlegetnek. Ugyan csak Prágából jelenti a Ceteca, hogy Moravetz ezredes, vezérkari tiszt cikket írt, amelyben hangsúlyozza, hogy az új helyzet Csehszlovákia számára kifejezetten a német orientációt teszi lehetővé.

A szlovákok tanácskozásai

(PRÁGA.) A szlovák néppárt zsolnai tanácskozásán elhatározta, hogy közös szlovák egységfrontot létesít, hogy a csehszlovák állam keretében mielőbb megvalósuljon szlovákia önkormányzata, hasonló a régi osztrák-magyar időkhez. Ez az állam közös lenne a csehszlovák köztársasággal nemzetvédelmi, pénzügyi, esetleg igazságszolgáltatásügyi tekintetben. A szlovák kormányt, amely szoros kapcsolatban működik a prágai kormánnyal, később alakítanak meg 3 néppártból, egy földművelőpártból és a szlovák nemzeti párt egy tagjából. A szlovák kormányban Tiso Sokol és Sidor részvételére lehet számítani. A prágai kormány hír szerint hajlandó lenne a szövetségi csehszlovák állam keretében Szlovákia önkormányzatát megvalósítani. Az időszerű kérdésekkel egyébként a prágai kormány hosszú minisztertanácscon foglalkozott. Más hírek szerint Pozsonyban dr. Tiso elnökletével, aki Hlinka életében a párt elnöke volt meg is alakult volna. Más jelentés azt mondja, hogy a prágai kormány dr. Tisot a szlovákiai közigazgatás kerestülvitelével megbízott miniszterre nevezte ki. Prágai híradás közli azt is, hogy a szlovák néppárt és kommunista párt zsolnai értekezletén Hodzsa tervével foglalkoztak, amely elismerné a szlovák nép nemzeti egységét, a szlovák nyelv hivatalos jellegét Szlovákiában, egy szlovák törvényhozó diéta alakítását és egy szlovák autonóm kormány alakítását, amelynek a prágai parlamenttel való kapcsolatait később állapítanák meg.

A BERLINI TÁRGYALÁSOK

(PRÁGA.) (Ceteca.) Vavrecka tárca nélküli csehszlovák miniszter a Berlinben székelő nemzetközi határkijelölő bizottság ülésére utazott. Az átadandó szudétanémet terület átadása mind a négy övezetben megtörtént mindenféle rendezavarások nélkül. A berlini DNB ügynökség jelentése szerint a nemzetközi határkiigazító bizottság már végleg ki is jelölte a határokat, ameddig a német haderők október 10-ig be fognak vonulni. Az idevonatkozó kérdésekről Husarek tábornok, közmunkaügyi miniszter, mint a bizottság csehszlovák tagja számolt be a prágai minisztertanácsban.

OKTÓBER 8-ÁN LESZNEK A MAGYAR-CSEH TÁRGYALÁSOK

(PRÁGA.) A kormány a kebelében történt változásokra és a belpolitikai eseményekre a magyar kormánytól a magyar-cseh politikai tárgyalások megkezdésére haladékokat kért. Ezen az alapon a magyar-csehszlovák tárgyalások szombaton, október 8-án délben 12 órakor kezdődnek meg Komárom városában.

HITLER LÁTOGATÁSA RUMBURGBAN

(BERLIN.) Hitler vezér és kancellár tegnap a szudéta vidékeken újabb látogatást tett és a lakosság ezuttal is kitörő nagy lelkesedéssel fogadta Rumburgban és környékén.

ANGLIA NYUGTALANSÁGA

(LONDON.) Az a hír, hogy Németországnak Anglia állítólag gyarmatokat akarna visszaadni, a volt afrikai gyarmatokon, különösen Tanganyikában, bizonyos nyugtalanságot keltett s már is sürgetik London megfelelő felvilágosításait, az alsóházban pedig a Memel-kérdés, illetve Palesztina ügye foglalkoztatta a képviselőket. Az illetékes tényezők kijelentették, hogy a Memel-kérdésben csak német-litván tárgyalásokról van szó, míg Palesztina ügyében a napokban nagy értekezletet hívnak egybe, amelyen a főbiztos, az ottani közigazgatás vezetői és sok más szakember fog részt venni és ekkor ezt a kérdést részletesen tárgyalják. Ugyanakkor Jeruzsálemből közli a Reuter, hogy a szentföldi zavargások újból teljes erővel kitörtek és számos terrorcselekményt jelentenek. Robbanásokat, gyilkos harcokat, gyújtogatásokat stb. A Londonba utazott palesztinai főbiztos Malcolm MacDonald gyarmatügyi miniszternek ma tesz részletes jelentést a helyzetről.

PÁRISI ESEMÉNYEK

(PÁRIS.) A behívott tartalékosokat október 11-ig mind hazabocsátják. A párisi kormány a müncheni találkozóval kapcsolatos eseményekről sárga könyv kiadását vette tervbe, amelyben minden idevonatkozó adatot feldolgoz. Ugyancsak Párisból jelentik, hogy Bonnet külügyminiszter a szenátus külügyi bizottságában kétórás beszámolót tartott a nemzetközi eseményekről. Bejelentette többek között, hogy Rómába francia nagykövetet neveznek ki és az erre vonatkozó engedélyt az olasz kormánytól már megkérték. Továbbá bejelentette azt is, hogy Münchenben szóba került a gyarmatkérdés is. Szintén Párisból jelentik, hogy Daladier miniszterelnök tegnap fogadta a sajtó képviselőit, akiknek nyilatkozott a pénzügyi felhatalmazás kérdésében. Hangsúlyozta, hogy azokkal szemben, akik valótlán és riasztó híreket közölnek a pénzügyi helyzettel kapcsolatban, a legszigoribban fognak eljárni. Párisból közlik azt is, hogy a szocialista párt rendkívüli ülését, amely a különböző nemzetközi kérdésekkel is foglalkozni fog, november 25-ére halasztották.

BENES KOSZORUJA

(PRÁGA.) A lemondott Benes elnök feleségével tegnap Lanyban megjelent Masaryk sirjánál és koszorút helyeztél rá.

CHALKOVSKY BERLINBE UTAZIK

Prágába tegnap repülőgépen megérkezett Rómából Chalkovszky, az új külügyminiszter, akit német és olasz körökben rokonszenvesen fogadtak. Chalkovszky ma Berlinbe utazik, hogy bekapcsolódjék a határmegállapító bizottság munkájába. A bizottságnak az október 7-10. napjain még megszállandó német területekre vonatkozó határozatokat a cseh küldöttség elfogadta.

A SZLOVÁKOK KÖVETELÉSE

(PRÁGA.) A zsolnai értekezleten elfogadott határozatok értelmében Szlovákia helyzete a szövetséges csehszlovák köztársaságban a következő lenne: A végrehajtó hatalmat Szlovákiában az átlagos szlovák kormány gyakorolná. Mind az ötön tagjai volnának a központi kormánynak, közülük pedig egy a szlovák kormány feje. A külügyek, hadügyek és az államigazgatás a központi kormányzattól függének. A költségvetés tételait a közös bizottság arányosan elosztaná a központi és szlovák kormányok között. Szlovák részről hangsúlyozták, hogy azok a hírek, mintha a szlovákok meg akarnák bontani Csehszlovákia egységét és abból ki akarnának válni, nem felelnek meg a valóságnak. A csehszlovák sajtó meg-

elégéssel szögezi le a Benes elnök lemondásával kapcsolatban Csehszlovákiával szemben megnyilvánult rokonszenvet. A lapok hangsúlyozzák, hogy Benes elnök lemondása bizonyos fokig kényszerítés volt és ezt feltétlenül bizonyos kül- és belpolitikai irányváltás fogja követni.

ÉLES TILTAKOZÁS A MÜNCHENI HATÁROZAT ELLEN

A csehszlovák köztársaság genfi népszövetségi sajtóirodája közleményt adott ki, amelyben éles tiltakozást jelent be a nagyköveti értekezlet határozata ellen, amelyeket Csehszlovákia súlyos helyzetében kénytelen volt elfogadni, pedig Németország olyan ipari és etnikai vidékeket követel, ahol a cseh lakosság nagy számban él. Csehszlovákia a nemzetközi közvélemény előtt ez ellen felel a szavát.

MAGYAR-LENGYEL TÁRGYALÁSOK

(BUDAPEST.) Csáky gróf, a külügy-

minisztérium kabinetigazgatója repülőgépen Varsóba utazott és többórás megbeszélést folytatott Beck külügyminiszterrel. A megbeszélésekbe bekapcsolódott Hóry varsói magyar követ is. A lengyel sajtó a megbeszéléseknek nagy jelentőséget tulajdonít.

LIGETFALU SORSA

(BERLIN.) Berlini magyar körökben a Rador távirati iroda jelentése szerint meglepetést keltett az a hír, hogy a csehszlovák területen lévő Engeraut, amely a pozsonyi hídfőt dominálja, Csehszlovákia Németországnak engedte át. Utalnak arra, hogy a volt osztrák-magyar monarchia idején az említett terület Ligetfalu néven Magyarországhoz tartozott és nagy hadászati jelentősége volt a Duna bal partján fekvő Pozsony városa szempontjából. Engeraut lakossága vegyesen német, szlovák és magyar és Németországnak átadandó ötödik zónába tartozik, amelynek megszállása október 7. és 10. napjai között történnék meg.

Ne felejtse el. Fontos. Ma van a Royal slágermozgóban Sonja Henie, a jég utolérhetetlen primadonnája legújabb filmjének bemutatása:

A jég tündére

Partnere: Don Ameche. Számozott helyek. Telefon: 37-05.

A spanyol kérdés

(RÓMA.) (Stefani.) Lord Perth tegnap Ciano grófnak bemutatta a brit kormány kibontakozási tervét a spanyol polgárháború megszüntetésére vonatkozóan. A Reuter úgy tudja, hogy Franciaország is elzárja teljesen határait és semmiféle segítséget nem fog adni Barcelonának, sőt Burgosba megbízottat küld. Ilyen körülmények között valószínű, hogy sikerül majd a polgárháború ügyét bizonyos nagyhatalmi nyomással felszámolni és a mérséklet útjára vezetni a spanyol kibontakozást. Lord Perth és Ciano gróf újabb tanácskozásával kapcsolatban közlik: az angol kormány szükségesnek látta, hogy a spanyol kérdésben még a fasiszta nagytanács összeülése előtt felvegye az érintkezést az olasz kormánnyal. Úgy tudják, hogy az olasz csapatok, amelyek a nemzeti Spanyolországban vannak, mind hazatérnének, az önkéntesek közül csupán a repülők és katonai szakértők maradnának továbbra is Francoék mellett.

NÉMET MINISZTER ANKARÁBAN

(ANKARA.) Dr. Funck német gazdasági miniszter tegnap ideérkezett. A miniszter, aki Belgrádból jött Ankarába, itt fontos gazdasági jellegű tárgyalásokat fog folytatni.

BÉKEKÖZVETÍTÉS A TÁVOLKELETEN

(PÁRIS.) A Newyork Herald párisi kiadása szerint Németországból kezdeményezés indult ki a távolkeleti viszály elsimítására. A kezdeményezés abban áll, hogy Anglia, Franciaország, Olasz-

ország és Németország tegyenek közvetítő lépést a közeljövőben a béke biztosítására és amennyiben lehetséges, cselekvésükbe vonják bele az Egyesült Államokat is. A nagyhatalmak fegyverszünetet jósolnának, majd utána megkísérelnék a béketárgyalások megvalósítását is. Angliában számolnak azzal, hogy Hankeu városa rövidesen elesik és akkor érett lesz a helyzet a Japán és Kína közötti megbékélés közvetítésére.

SCHUSCHNIGG SORSA

(BÉCS.) Schuschnigg felesége férje sorsáról kijelentette, hogy férje a Gestapo főhadiszállásán van. Neki szabad meglátogatnia és irhat is neki, de a hatóságoknak megfogadta, hogy további részleteket nem mond el, csupán annyit, hogy az úra erősen megöregedett, haja megfehéredett, de más különben egészsége semmiféle aggodalomra nem ad okot.

ÖNGYILKOS LETT BLÜCHER MARSALL

(VARSÓ.) A lengyel távirati iroda jelenti, hogy a kelet-szibériai haderőt kettéosztották és két főparancsnok vezénylete alá helyezték. Ugyanakkor japán forrásból azt közlik, hogy Blücher marsall állítólag öngyilkos lett. Ezzel egyidőben Párisból jelenti a Havas iroda, hogy mint utólag kiderült, Litvinov Genfből hazatérőben felkereste Bonnet külügyminisztert és szemrehányásokat tett neki, amiért Páris nem ragaszkodott Münchenben a szovjet meghívásához is, mert az ilyen tények a francia-orosz szerződés érvényességének súlyos kárára lehetnek.

A kórházban végződött a pálinkás fogadás

(BUDAPEST.) Tegnap délután az egyik Népszínház-uccai kiskocsmában három jóbarát fogadásból megivott egy-egy liter rumot. A kocsmából egyenként vidáman távoztak, azonban hamarosan ismét találkoztak, még pedig a kórházban. Ugyanis a három szereplő: Cziráky János 23 éves nap-számos a Sajó-ucca 6-os számu ház előtt, Liga István 20 éves ügynök a Tisza Kálmán-terem, Mészáros Géza 38 éves altiszt pedig a Tömö-ucca és Romanelli-ucca sarkán esett össze, s a mentők mindhármukat a Rókus-kórházba szállították, ahol gyomormosással siettek megmenteni őket a súlyos alkoholemberzés következményétől. Azután előállították a pálinkaivókat a rendőrségre, ahol botrányos részegség miatt eljárás indult ellenük.

Százezer frank zsákmányt Magyarországra szökött a fellábu svájci betörő

(GENF.) A rendőrség most értesítette a budapesti rendőrség bünyügyi osztályát, hogy a genfi Disconto Bankban történt vakmerő kasszafurás tettese a fellábu veszedelmes betörő, Jean Fiedler több, mint százezer svájci frankos zsákmányával valószínűleg Magyarországra szökött.

Nemrégén vakmerő kasszafurás történt a Disconto Bankban. A betörők a bank portását elaltatták, elvagták a riasztókészülékeket felnyitották a pán-céltermet és hozzáfogtak a rekeszek feltöréséhez. Munkájukban azonban egy véletlen megzavarta őket, úgy hogy az egyik trezorból csak 100.000 svájci frankot tudtak magukkal vinni. A svájci rendőrség megállapította, hogy egy hírhedt fellábu nemzetközi betörő volt a tettes Különböző jelekből arra következtetnek hogy Jean Fiedler Magyarországra menekült és ezért kérték most fel a főkapitányságot a nyomozásra. A bünyügyi osztály megindította a nyomozást.

— 212 halottja van a Japánban történt bányaszerencsétlenségnek. Tokióból jelentik: Hivatalos közlés szerint a Iubariban történt bányaszerencsétlenség halottainak száma 212-re emelkedett.

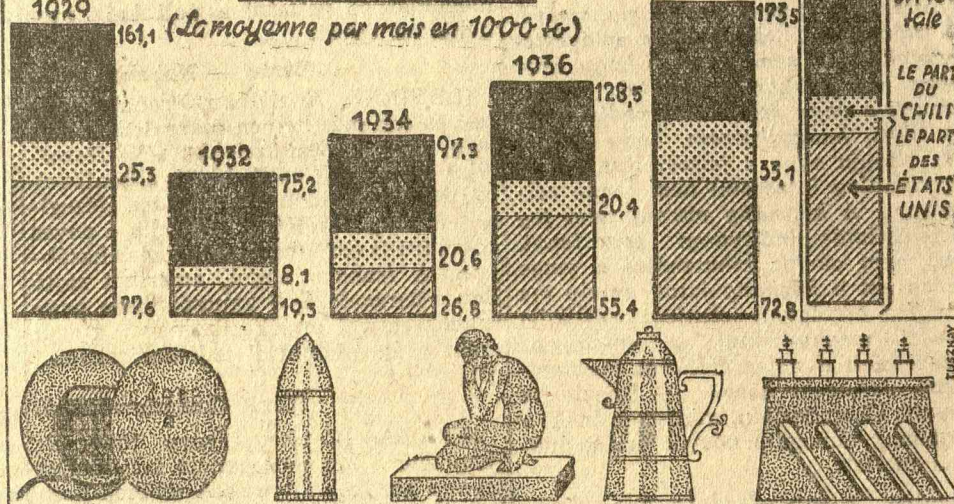
— Közvetítették a megürült tanítói állások névsorát. A neveléstügyi minisztérium táblázatot tett közzé, amely pontosan felsorolja a tanítói testületben üresedésben lévő állásokat.

— Meghalt a 122 éves ember. A vlas-camegyei Oncesti községben tegnap temették el az egész környék legöregebb emberét, a 122 éves Ilie Macameatzát. 1816-ban született és évszázadosnál több életével sok nagy eseményt élt át.

— Borzalmas vérengzést követett el egy jugoszláviai cselédleány. Triesztből jelentik: A jugoszláviai Kojnice helységben egy 18 éves cselédleány megölt hat gyermeket, akik a gondjaira voltak bízva. A gyilkos nő névszerint Anna Vukored bevallotta tettét, de nem akarta megmondani, hogy miért követte el.

— A hadügyminisztérium közleménye. Az 1922—1936 évjáratokhoz tartozó olyan román állampolgárok orvosi felülvizsgálata, akiket orvosilag szabadságoltak, mentesítettek, vagy véglegesen alkalmatlannak minősítettek katonai szolgálatra, amennyiben külföldön tartózkodnak és nem tudnak jelentkezni az országban felülvizsgálatra ezt az illetékes külföldi román követségeknél tartózkodni elvégeztetni, október 15-ike és november 10-ike között. Az érdekeltek a megfelelő bizonyítványokkal felszerelve tartózkodni jelentkeznék ellenőrzésre a követéségben.

La production mondiale de cuivre

A világ réztermelése. 1929-ben a réztermelés igen nagy volt míg 1932-ben erősen csökkent. Azóta azonban ismét erősen meglekedik, úgy, hogy 1937-ben már meghaladta az 1929-es rekordot is.

Lápvirágok

Találkoztam az ál-menekülttel. Igen, mert már ilyen is van. Pedig menekültnek lenni nem dicsőség és nem is kellemes állapot. Nem beszélve a dolog anyagi vonatkozású oldaláról, amely természetszerűleg és magától értetődőleg csak siralmas lehet, bizonyos, hogy erkölcsi szempontokból sem rózsás. A korszellem ugyanis kimondottan emigráns-ellenes. Noha nemcsak baloldali menekültek, de — jobboldaliak is vannak. A husz esztendője lobogó politikai gyűlölködés azonban elkoptatta vagy mondjuk így: lejáratotta az „emigráns” szó jelentőségét. Ez a megjelölés ma már körülbelül egyértelmű a gyanús vagy rosszhiszemű ember fogalmával. S persze az egyoldalú és a határokon is túlerő propaganda erősíteni igyekszik ezt a szellemet.

Okkal, vagy ok nélkül — most nem ezen van a hangsúly, hanem azon, hogy a kerek világon mindenütt bizalmatlanul, hogy ne mondjuk: idegenkedéssel fogadják a menekülőket. Amiből sok van, az előbb-több veszít a varázsából s hát menekültekből most bőségesebbnél bőségesebb tömegek jutnak minden országra. A többek között nem utolsó sorban ez a magyarázata annak az idegenkedésnek, amelyet velük szemben tanusítanak.

És lám, most mégis találkoztam egy ál-emigránssal. Nem is eggyel, kettővel: férjjel és feleséggel. Egyik ismerősöm beszélte minap — akit meg akartak környézni, — hogy németországi menekülteknek adták ki magukat, akiket állítólag az ottani politikai szellem nyomására tett földönfutóvá. S persze körülményesen elmagyarázták keserves sorsukat, hogy nagyobb szánalmat keltsenek maguk iránt. Nem sok eredménnyel. Erről az ismerősömről ugyan is sok mindent el lehet mondani, csak éppen azt nem, hogy vajból volna a szíve. „En bizony — mondotta fölényesen — elvből nem adok alamizsnát senkinek. Emigránsokkal meg már torkig vagyok. Annyi van belőlük, hogy el lehetne velük a tengert rekeszteni...”

„Ez igaz — válaszoltam —, de próbálja megát beleképzni az ő helyzetükbe: se hazájuk, se otthonuk. Határról-határra sodródnak. Szörnyű életük lehet...”

„Ugyan kérem — mondja ő, s elutasítólag legyint — kinek van most jó dolga? És különben is: honnan tudhatom, hogy nem szélhámosok?”

Ezt a hangot és ezt az érvelést márismertem. A háború idején, mennél tovább húzódtott a véres mérkőzés, annál inkább kellemetlen tehetéssel lett a sebesült katoná is. „Lógós” — hallottam nem egyszer a méltatlankodó megjegyzést Minden bajnak a „lógósok” voltak az okai... Igaz, ami igaz: szép számmal akadtak, akik „undoritis frontitisben” szenvedtek, de a háború negyedik évében ki csodálkozhatott ezen? mint ahogy most az ál-emigráns számára is mentséget tudok találni. Mert, hogy a dologra térjek: a minap engem is „megtisztelt” ez a bizonyos menekült házaspár. Honnan tudták ki vagyok, mi vagyok, mellékes tény, hogy nevémen szólítottak és segítséget kértek. A német kiejtésüknek azonban valami furcsa mellékzöngéje volt. „Hová valók?” — kérdeztem „Frankfurtba”... Á, valamikor én is jártam Frankfurtban, de úgy rémlik, mindha másként beszélnek ott a német szót. Kérdést kérdésre intézek hozzájuk. Hadarva adják rá a feleletet... Össze-vissza kertelnek, megérezem, hogy hazudnak. — Maguk nem frankfurtiak — mondom végül haragosan — a kiejtésük inkább galíciai...

A férfi még nem adja be a derekát s tovább is a falhoz akar állítani. De az asszony lángbaboruló arca elárulja, hogy célbataláltam. — Nem szégyellik magukat — torkoltam le — üldözött emberek sorsával élnek vissza, szélhámoskodnak... És ekkor különös dolog történt: Az asszony felkapja a fejét és lángoló szemmel mondja: „Nem nem vagyunk szélhámosok, csak annyit igaz, hogy nem Frankfurtból jöttünk. De éppen úgy nincs rendes otthonunk, nincs keresetünk, mintha német menekültek volnánk... Mit csinálunk, hal-

Averescu marsall hadvezéri terve eredményezte a román hadsereg győzelmét

A most elhunyt Averescu marsall nevéhez fűződik a nagy és dicsőséges Marasesti mellett kivívott győzelem. Bár annak idején a moldovai fronton az orosz hadsereg a felbomlás jeleit mutatta, a román hadsereg parancsnoksága mégis nagyszabású támadás megindítását határozta el az egész arcvonalon. A támadási tervet Averescu marsall dolgozta ki a front vonulatának megfelelően és elhatározta, hogy a támadást az ellenségtől megszállott hegyek ellen kell összpontosítani, mert itt ezen a szakaszon a tüzérségi bombázással a német arcvonal könnyebben megbomlasztható és áttörhető. A későbbi események és a támadás kibontakozása teljes mértékben igazolták Averescu marsall taktikai elgondolását. A marsall nagyszabású tervének túlvitelénél felhasználta azt az értékes tényezőit is, amely a történelem során mindenkor győzelmet biztosított a román hadsereg részére. A hadvezér számolt azzal a lelki tényezővel is, amely Moldovában mindenkor megnyilvánult a fényes győzelem után, a lelkekben élő vággyal, mert tudatában volt annak, hogy a román hadsereg tagjai áldozatos lélekkel és határozott lelkesedéssel állnak vezéreik rendelkezésére. Averescu marsall nagyszabású offenzívájára kidolgozott tervvel teljes mértékben egyetértett boldogemlékü I. Ferdinánd király is, aki hozzájárulását adta ahhoz, hogy a támadást azon a ponton kezdjék meg, amelyet Averescu tábornok a maga taktikai tervében előre kijelölt, tehát Marasstinál.

Számos nehézség és akadály legyő-

zése után július 9-én a román fronton a tüzérség megkezdte az előkészítő bombázást. A heves tüzérségi előkészítő harc után másnap a II. román hadsereg rohamra készen állott. Az I. hadsereg részére azonban még szükséges volt a megfelelő tüzérségi előkészítés. Ebben az időpontban érkezett az az érthetetlen rendelkezés, amelyet Kerensky adott ki és amely elrendelte az orosz hadsereg részére, hogy szüntesse be a hadműveleteket. A hegyvonulaton beásott német arcvonal összeomlott a román tüzérség heves ágyútűzében. Amint azt azonban Averescu tábornok előre látta, a sik területeken az ellenség még hevesen ellenáll és sikeres ellentámadásokat hajtott végre. Ennek a két körülménynek az eredménye volt az, hogy a sikeresen megkezdett román támadás megállítására adott parancsot Averescu tábornok és így elmaradt a nyilvánvaló győzelem megfelelő kihasználása.

Az 1917. évi július havában Marasstinál kivívott győzelem abban állott, hogy a román hadsereg szilárd egységben teljes erejével mélyen behatolt az ellenséges arcvonalba, azt 40 kilométer szélességben áttörte és a vele szembenálló ellenséges erőknél teljes győzelmet aratott. Az általános harctéri helyzet azonban arra kényszerítette a román hadsereget, hogy megálljon ennél a kivívott értékes győzelemnél. A történelem azonban megállapítja azt, hogy az önére bízó nemzet fiai lelkesedésükkel és akaraterejükkel milyen dicsőséges és nagyszabású haditetteket tudnak végrehajtani.

MUNKÁS MOZGÓBAN

Ma: 3, 6 és 9. Két világláger egy helyiért.

Premier Clujon.

Clujon utoljára. Színes film.

I. AZ UTOLSÓ SZERELEM

Társadalmi dráma. Román-magyar felirat. Fősz: Marie Bell és Konstant Remy

Helyi árak 10 és 12 plusz 5 lej. Szombaton, október 8-án nincs előadás.

II. RAMONA

Az évad legnagyobb Wild-West filmje. Fősz: Loretta Young és Don Ameche.

Megegyezés jött létre a város és a zsidó hitközség között a vitássá tett temetőrész ügyében

Dr. Fischer József volt képviselő hitközségi elnök nyilatkozata a megegyezésről

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Tíz évvel ezelőtt történt A kolozsvári neológ izraelita hitközség beadvánnyal fordult a város vezetőségéhez, amelyben temetőhelyet kért. A hitközség régi temetőhelye betelt és új temetőre volt szükség. A város vezetősége annak idején hosszú tárgyalások után a házsongárdi tetőn jelölt ki a hitközség részére temetőt és úgy látszott, hogy az üggyel ezzel végreköt lezárul.

Nem így történt.

Anca dr. alpolgármester az elmúlt évben áttanulmányozta a telekajándékozás aktáit és kiderítette, hogy a hitközség körülbelül fél holddal nagyobb területet kebelezett be, mint amennyit az ajándékozás szerződés előírt.

Ennek alapján a város vezetősége felszólította a hitközséget, hogy a jogtalanul birtokolt területet adja vissza a városnak. A hitközségnek nagy megütközéssel fogadták a városi határozatot, mert szerintük semmivel sem vettek bir-

junk meg éhen?...

Könnyű volna azt mondani: dolgozzanak. Ám, ha megkérdeznék, hogy mit dolgozzanak, hirtelenében alig tudnék megfelelni a kérdésre. Európában most sokfelé emelnek gátakat bizonyos embercsoportok munkakészsége elé... Ha mis lobbogó alatt kihasználni a kedvező lehetőségeket, csuf és közönséges dolog. De úgy érzem: pálcát törni mégis csak azok fölött szabadna, akiknek rosszhiszeműségéről kétségbevonhatat-

lanul meggyőződünk... Elnézem az előttem álló két sarokbaszorított embert: Csalók, nem csalók? Talán inkább a körülmények áldozatai? A háború utáni szellem teremtette ki őket... Béke, béke, béke! — harsogják a müncheni napok óta most világszerte. Virradna bár fel a megértés, a kiengesztelődés, az igazi béke hajnala, hogy végre eltűnjék az a szellem, amely az efféle lápvirágokat is kitermelhet.

(h. j.)

megegyezéshez vezetnek és ezzel a vitás ügy békés elintézését nyer.

A tárgyalásokról dr. Fischer József ügyvéd, volt képviselő, a neológ izraelita hitközség elnöke, a következőké mondotta:

— A várossal kötött elvi megállapodásunk értelmében a vitássá tett temetőrész ellenében a Ferdinand király ut. templomkerít egy részét, amely a városrendészet ütközőpontjába esik, díjtalanul átengedjük a városnak. Ez a terület egyébként is kisajátítás előtt állott és így a temetőügy rendezése kapcsán ez a kérdés is megoldást nyer. Az elvi megállapodás szövegét bemutatjuk a hitközségi közgyűlésen és csak annak jóváhagyása után kerül sor az érdemleges tárgyalásra.

(avar.)

Eskütétel a bíróságnál

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Tegnap délelőtt új eskütétel volt a kolozsvári ítélőtábla disztermében. Ez alkalommal tette le az esküt dr. Papp Ioan főelnök előtt dr. Ilea Livius, a táblai ügyészség új főügyésze, Predovicj Ioan, a bünygyi tábla elnöke, Dragusanu Stefan a törvényszék negyedik szekciójának volt elnöke, akit táblabíróvá és Georgescu Titus tg.-jiui tanácselnök, akit táblai ügyésszé léptettek elő. Ezután a törvény széken tette le a hivatali esküt Coza Vasile a negyedik tanács új elnöke. Mindkét eskütételen jelen volt a bírói és jegyzői továbbá tisztviselői kar.

Elkészült a vádirat a Betegsegélyező-pénztári betörés ügyében

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Matei vizsgálóbíró tegnap kiadta a vádiratot a betegsegélyzőpénztár betörői ellen. Eszerint Crisan Teodor ellen betöréses lopás, Csepei Gyula ellen szintén betöréses lopás és vesztegetés, míg Oniga Tanase ellen megvesztegetés címén emeltek vádat.

Izgatás-e ünnepnap piros keszkenőben, zöld kendővel és fehér szoknyában járni?

A helyi katonai törvényszék tegnap ítélezett Király Katalin szilágymegyei Barla községbeli asszony ügyében, akit a csendőrség izgatás miatt tartóztatott le, mert vasárnaponként piros keszkenővel, zöld kendővel és fehér szoknyában sétálgatott. A tárgyalás folyamán a katonai törvényszék elrendelte, hogy az asszony vegye fel a bűnjelként lefoglalt keszkenőt és kendőt aminek az asszony eleget is tette, de ez a csendőr véleményével szemben annyira nem volt izgatató hatású a katonai törvényszék tagjaira, hogy rövid tárgyalás után büncselekmény hiányában felmentették.

— Nem adóköteles az olyan részvénytársaság amely nem fejt ki működését. A Prima Fabrica de Matase Romana S. A., bucarestii cég több év óta van bejegyezve, azonban tényleges működését nem fejt ki. A részvénytársaságot az adókirovetésnél a minimális adó fizetésére kötelezték a vállalatot, ami ellen felebbzéssel élt. Az adófelebbzési bizottság elfogadta a vállalat érvelését, amely szerint az egyenes adótörvény szelleme és értelmezése szerint, csak a jövedelem adóztatható meg. A minimális adóra vonatkozó rendelkezések ugyanis csak olyan esetben írják elő ezen adók alkalmazását, amidőn a mérleg szerinti nyereség után kiszámított adó nem éri el az alaptőkéhez viszonyított minimális adót. A döntés ellen a kincstár felebbzéssel élt a bucarestii ítélőtáblához, melynek III. S. 1938. május 28. döntésében kimondotta, hogy a kereskedelmi vagy iparvállalat csak azon esetben adóztatható meg, ha hasznát hozó jövedelem elérése céljából tevékenységet fejt ki. Az indokolásban kimondja a tábla, hogy az egyenes adótörvény 30. és 39. szakaszaiból vitathatatlanul kitűnik, hogy a törvényhozás szándéka a tényleges jövedelem megadóztatása volt. Egy vállalat sem érhet el jövedelmet tényleges működés nélkül és így nem köteles adó fizetni oly részvénytársaság, amely nem fejt ki tevékenységet.

A VÉGZETES JÁTSZMA

Írta: P. THOMAS

(25.)

— Szóval Mary Pott minden éjszaka itt volt reggelig. Nem volt ez feltűnő? Hiszen gyakran reggeltől estig filmezett.

— Mi kérem nem törődünk ilyesmikkel... És az uraság nagyon szigorú volt nem engedett semmibe beleszólni.

— Vezessen le a játékbarlangba.

A villa hátsó kertrenéző halljában egy liftbe ültette a lakáj a társaságot. Csak Ted és a „kopó” vonultak félre, mint akiket az ügynek ez a része már nem érdekel. A villanylift zajtalanul megindult lefelé aztán hirtelen elakadt. Nyomásgó csend támadt, ami mindkettőjük feltűnt.

Ted éppen figyelmeztetni akarta barátját, amikor a kertrenyílő hall ajtaja csendesen felnyílt és egy magas, szikár ur lépett be rajta, kezében revolverrel, amelyet rájuk szegzett.

— A játszma nincs még elveszve uraim, — mondotta halkan. — Nincs értelme semmi ellenállásnak hands up! Az embereim is velem vannak.

Ted és Armstrong kénytelenek voltak eleget tenni a barátságos felszólításnak, bár különösen Ted ökölbesorított kézzel meredt a sántára, Mary Pott megrentőjára.

XV. FEJEZET.

Az izgalmas játszma.

— A játszma koránt sincs részemre még elveszve — ismételte gunyosan Brice, miközben hidegen gombolta ki kesztyűjét és revolvert hanyagul maga elé tette az asztalra. — Nem hiába találták fel a drótnélküli hullámokat és a kirofont, én bárhol is vagyok, mindent hallhatok, ami itt egy bizonyos meghatározott helyen történik.

— Szóval, a bungalowban is — gondolta magában Ted.

— Hallottam, hogy az urak egyike kihasználta egyik alkalmazottam gyengeségét —, aki mellelesleg szólván — alaposan rá fog fizetni erre és ide siettem. Az előbb még holmi játszmaról diskuráltak... Ezt is hallottam... A nagy játékos — ezt vegyék tudomásul — nem ismer ilyesmit. Annak az egész élet egy folytonos kártyajátszma, a hazardjáték minden izgalmaival, váltakozó tendenciáival. És ezenkívül — kacagott rekedten — a vérbeli hazardőr ott, ahol lehet corrigé la fortune... Pattintott ujjával.

— A mikrofon és a rádió is ilyesmi. Ezt is szívesen alkalmazom, mint a modern technika vívmányát. Mr. Barry — fordult a riporter felé — nemrég ugyan alaposan lepipált amikor ellopta a hidropánomat, de azért majd ki is fog kapni a kisfiu — tette hozzá gyilkosan metsző dühvel.

Ted rekedten mordult rá:

— Téved, ha azt hiszi, hogy kelepében tarthat itt bennünket. Vegye tudomásul, hogy már egész rendőrcsapat van utban és minden pillanatban itt lehet.

Ez ugyan nem volt igaz, mert csak az első bejáratnál hagytak két detektívet, akiket Mr. Brice emberei azóta már bizonyára ártalmatlanná tettek. De Ted így akart ráijeszteni a gonosztevőkre. Az azonban hideg gunnyal válaszolt:

— Ne feltételezze rólam, Mr. Barry, hogy egészen korlátolt vagyok. Csak nem gondolja, hogy nem tettem meg a megfelelő ellenrendszabályokat és hogy talán örökre itt akarnék maradni. Nem, már úgy is meguntam itt az üzletet, melyet most már ugysem tartok rentabilisnak. Tehát én udvariasan bucsút készülnék mondani önöknek, előbb azonban természetesen gondoskodnom kell személyes biztonságomról. Fáradjanak be uraim, önök is ebbe a liftbe.

(Folytatása következik.)

TESTEDZÉS

Toma Aurel román ökölvívó — világbajnok?

(PÁRIS.) Toma Aurel, a irneves román ökölvívó a napokban kiütéssel győzött Benny Lynch volt világbajnok ellen. A román ökölvívónak az eredeti tervnek megfelelően, Peter Kane ellen kellett volna még megküzdenie a világbajnoki címért.

Dorgálást kaptak a Victoria játékosai a vasárnapi vereségért. A Victoria tegnap esti vezetőségi ülésén súlyosan megdorgálta az első csapatbeli játékosokat a vasárnap elszünetelt vereségért. Közölte a vezetőség a játékosokkal, hogy ha vasárnap nem játszanak — Ploestiben — teljes szívvel a Tricolor ellen, úgy pénzbírsággal bünteti őket. A csapat egyébként tartalékosan kénytelen kiállni a bajnoki mérkőzésre, mert a szövetség nyolc napra fel függesztette Cociuban I. játékjogát. Az ősz szeállítás a következő lesz: Bosneac — Páll, Felecan — Chendrean, Pop III., Nistor. — Tăranu, Szántay, Martin, Felecan II. Căpusan.

130 nevezés a brassói ifjúsági atlétikai bajnokságra. Románia ezévi ifjúsági bajnokságait vasárnap Brassóban rendezik meg. A bajnokságokra 130 ifjúsági atléta nevezett és így minden számban népes mezőnyök indulnak és nem kétséges, hogy néhány rekord is megdől a nemes versenyekben. A bajnoki versenyeken egyébként a KAC teljes ifjúsági gárdája is indul.

Kétséges a román-csehszlovák válogatott mérkőzés megrendezése. Az eredetileg október 28-ára, Prágába kitűzött román-csehszlovák válogatott labdarugómérkőzés megrendezése a politikai viszonyok miatt kétségesse vált. A román labdarugósövetség most kérdést intézett Prágához: megrendez-e a mérkőzést, vagy sem?

SEZONNYITÓ HÁZIVERSENYT RENDEZ A KKASE ÖKÖLVÍVÓ SZAKOSZTÁLYA. A KKASE ökölvívó szakosztálya október 16-án, vasárnap szezonnyitó házi-versenyt rendez az Unitárius Kollégium tornatermében. A kereskedők kitűnő ökölvívói Gyémánt mester szakavatott vezetése mellett nagy kedvvel készülnek a szezonnyitó versenyre, amely csak bevezetője lesz az idei mozgalmas versenyévnak.

Megintette a labdarugó alkerület vezetősége a Napoca egyesületét, mivel legutóbb az ifjúsági együttesben igazolatlan játékosokat szerepeltetett.

Gyémánt mester a CFR ökölvívóedzője. Gyémánt, az országos ismert sportember, a KKASE ökölvívóedzője, aki hosszú működése alatt nemzedékeket nevelt az ökölvívósportnak, újabbán elvállalta a CFR most megalakult ökölvívószakosztályának vezetését is. Gyémánt mester működésétől sokat várnak a vasutasok.

A FERENCVÁROS NYERTE A RANGADÓT A UJPESTTEL SZEMBEN. Budapestről jelentik: Csütörtök délután 10.000 főnyi közönség előtt játszották le a Ferencváros-Ujpest bajnoki mérkőzést, amelyet a kitűnően játszó bajnokcsapat nyert meg 3:1 (0:1) arányban. Az első félidőben a Ferencváros többet támadott, mégis az Ujpest lőtte a vezető gólt a 43 percben Kállay révén. Előzőleg Sárosi III. és Vincze összecsaptak, amiért mindkettőjüket kiállították. A második félidőben a Ferencváros folytatta iramát, az Ujpest viszont csak az eredményt igyekezett tartani. Ez azonban megbosszulta magát: Toldi a 29. percben egyenlített, Sárosi dr. 11-esből vezetéshez jutatta csapatát, majd Lázár 35 méteres gyilkoserejű lövése talált utat az ujpestiek hálójába.

Budge profi lesz! Londonból jelentik: Budge, a világ legkitűnőbb teniszjátékosa rövidesen bucsút mond az amatőrsportnak és felcsap profinak. A világbajnok hír szerint P. Barry és Vines, a híres profi teniszezők társaságában rövidesen délafrikai portyára megy, amelyen 18 millió lej jövedelmet biztosítottak számára.

Erre azonban nem került sor, mert az angol bajnok kijelentette, hogy nem hajlandó kiállni Toma Aurel ellen. Lehetséges, hogy ilyenformán a román ökölvívót súlycsoportjában világbajnoknak jelentik ki.

Somogyi Klári, Románia sokszoros tenisz bajnoka, aki egy idő óta Budapesten él és a BEAC színeiben versenyez, elnyerte a magyar állampolgárságot és így teljes joggal szerepelhet nemzetközi mérközéseken is.

275. bajnoki mérkőzését játszotta a Ferencváros csütörtökön. 210 meccset megnyert, 33-at elvesztett, míg 32. játéka eldöntetlen volt. Gólarány: 1004:340.

UJ NŐI VILÁGREKORD A TAVOLUGRÁSBAN. Berlinből jelentik: Hamburgban rendezett női atlétikai versenyen Jungman kisasszony 607 cm-re javította a távolugrás világrekordját. A régi rekord 598 cm volt.

Elutasították a Román Kupa-mérkőzések ellen benyújtott óváásokat. Bucurestiből jelentik: A Román Kupa-bizottság tegnap esti ülésén elutasította a vasárnapi mérkőzések tárgyában benyújtott óváásokat. A bizottság a lejátszott mérkőzéseket igazolta és a következő csapatokat sorsolta a harmadik fordulóra: Astra Română, Turda, Makabbi, Crai Iovan, Lucafarul, Franco Română, CFR (Turnu Severin), Iancu Corvin, CS Lonea, Sparta, Muresul, SGS, Explosiv, Törökvis, Crisana, Universitatea, NAC, Olimpia CFR, Vergu, AS Constanta, DVA, Mihai Viteazul és Unirea Tricolor.

Társaság

A „Solidara” Nyugdíjgyűlés kéri tagjait, hogy folyó hó 9-én, vasárnap tartandó közgyűlésen az ügy fontosságára való tekintettel, valamennyien megjelenjen szíveskedjenek. A vezetőség.

Nagy a feje, busuljon a lé — mondják a kolozsvári építőmunkások, mert soha se volt úgy, hogy valahogy ne legyen, éppen ezért folyó hó 8-án, szombaton este 9 órai kezdettel rendezik meg az idény legsikerültebbnek ígérkező, nagy szüreti táncvigalmukat. Egyszáztagú rendezőgárda, elsőrangú cigányzene, szüreti táncos párok fogják a megjelent közönséget szórakoztatni. A mulatság iránt eddig nem tapasztalt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A kolozsvári faipari munkások folyó hó 12-én, szerdán este 7 órakor az Építőmunkás Otthonban általános szakmai gyűlést tartanak. A gyűlésen a bucarestii központ is képviseltetni fogja magát.

Rádió

SZOMBAT, október 8.

Bucuresti. 6.30: Ritmikus torna, rádióhíradó, szórakoztató zene, hangverseny, háztartási és orvosi tanácsadó, hírek. 13: Időjelzés, időjárásjelentés, kulturális és sport-hírek, vízállásjelentés. 13.10: Déli harangszó, sporthírek. 13.25: Szórakoztató hang-lemmek. 14.15: Hírek, időjelentés, rádióhíradó. 14.30: Hangverseny a szinajai kaszinóból. 15.20: Hírek. 19: Időszertű előadás. 19.17: Katonazene. 20.15: Felolvasás. 20.30: Badescu Konstanca énekel. 21.15: Tánczene. 22: Hírek. 22.45: Vendéglői zene. 24: Szórakoztató hang-lemmek.

Budapest I. 7.45: Torna, hang-lemmek, étrend. 11: Hírek. 11.20: Felolvasások. — 13.05: Ének zongora kísérettel. 13.30: Hírek. 14.30: Hang-lemmek. 15.35: Hírek. 17.15: Mesék. 17.45: Hírek. 18: Előadás. 18.30: Hegedű zongorakísérettel. 19: Előadás. — 19.30: Jazz zene. 20: Hírek magyar és szlovák nyelven. 20.10: Hadi életképek a kuruc világból. 21.30: Frontharcos ünnepség. 22: Hírek. 22.25: Cigányzene. 22.45: Északfran-

ciaországban élő magyar munkások (viasz lemezfelvétel). 23.15: Szalonzene. 24: Hírek német és olasz nyelven. 1.05: Hírek.

Bécs. 11.30: Népdalok citerával. 15.10: Könnyű lemezek. 19: Népdalok és táncok. 20: Könnyű lemezek. 22: Szórakoztató zene. 23: Könnyű zene.

Berlin. 21.10: Vidám falusi zene dalokkal. 24: Könnyű és tánczene.

Varsó. 16.30: Rádióezekar. 17.30: Ének és csellóverseny. 20.15: Rádióezekar.

Betegsegélyzői bélyeg

drogéria aviatia, okmány, szám a, posta bélyegek minden címletben állandóan kaphatok a betegsegélyzővel szembeni Dohányüzsdében

A Faiparosok Szövetségének felhívása az erdélyi faexportőrökhez. A Romániai Faiparosok Szövetsége körlevelet intézett tagvállalataihoz, melyben tudomásukra adja, hogy a Budapesten nyilvántartott román pengő-követelések az utóbbi időben igen felszaporodtak. Emiatt az egyesület azt ajánlja a faexportőröknek, csökkentsék a magyar piac felé irányuló fakivitellüket, mindaddig, amíg a pengőkövetelések megfelelő felhasználást nem nyer. Közli egyben a Szövetség, hogy a román petroleumtermelők csak szabad deviza vagy előzetes lefizetése ellenében eszközölnek eladásokat a magyar piacon.

Megjelent a Szövetkezeti Értesítő új száma. A dr. Oberding József György szerkesztésében megjelenő Szövetkezeti Értesítő októberi száma gazdag és értékes tartalommal jelent meg. Az októberi számban külön cikk ismerteti a falu népe és a pénzgazdálkodás fontosságát, a jubiláló szövetkezetek, az olthévi szövetkezet 40 éves jubileumát, a szatmárhelyi szövetkezet fennállásának 25 éves jubileumát. Lőrinczy Dénes a székelykeresztúri tejfeldolgozó telep és az udvarhelymegyei tejszövetkezetek működését ismerteti cikkében ifj. Balogh Bálint pedig arról értekezik, hogyan fokozhatja a mezőgazda a tejtermelést. Beszámol a szövetkezeti értesítő arról, hogy miképpen tökéletesítették Amerikában a tejből készült mügyapju előállítását, továbbá, hogy Kolozsváros is széles körben ismert Kuncz Ödön budapesti egyetemi tanárt választották meg Nemzetközi Szövetkezettudományi Intézet főtitkárává. A bolgár szövetkezeti mozgalom ismertetésén kívül értékes gyakorlati szaktanácsokat tartalmaz a Szövetkezeti Értesítő legújabb száma, amely közli a konverziós tartozások november 15-én esedékes részletfizetésének táblázatát is.

Egy hónap alatt 346 külföldi állampolgár hagyta el Romániát. Bucurestiből jelentik: Szeptember elsejétől október elsejéig 346 Romániában élő külföldi állampolgár hagyta el az ország területét. Azok a külföldiek, akiknek tartózkodási engedélyt nem hosszabbították meg a utaztak Romániából, állampolgárság szerint a következőképpen oszlanak meg: Magyar állampolgár volt 118, csehszlovák 37, lengyel 9, amerikai 23, palesztinai 29 német 56, svéd 1, orosz 1, bolgár 7, jugoszláv 21, olasz 7, lett 1, török 15, görög 27, svájci 1, iráni 2, francia 11, angol 9, orosz 4, kanadai 3, albán 2; a többi pedig más állampolgár.

„Anglia égető szegénye.” Londonból jelentik: A Nemzeti Füstellenes Szövetség „Anglia égető szegénye” című öpiratában megállapítja hogy Angliára a háztűzhelyek kéményeiből évenként két és félmillió tonna korom rakódik le, ami az országnak évi 60 millió fontjába kerül Pusztán Manchesterben évi 375 ezer fonttal növeli a házi korom a lakosság mosódaszamláját.

Nikotinoldattal ölte meg magát a dohánybevéltési ellenőr. Debrecenből jelentik: Papp János 72 éves dohánybevéltési ellenőr, aki az utóbbi napokban idegesen viselkedett, tegnap délelőtt öngyilkossági szándékú lakásán felfűtött nikotinoldattal ivott meg és azonnal meghalt. A vizsgálat megállapítása szerint tettét súlyos betegsége miatt követte el.

Kun Mátyás Fia R. T.

Cluj, Calea Marechal Foch No. 2.

Négy nemzedék évszázados tapasztalatait egyesítve modern technikai berendezéssel és dusan felszerelt raktárral állunk nagybecsült megrendelőink szolgálatára. — Speciálisítunk: acélárúkbán, látszerészettben, borotvakészítésben, orvosi műszerek javításában.

Prima alpaca evőeszközök feltűnő olcsó áron!

Emberek az orvos várószobájában

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Néhány napja rosszul érzem magam, felkerestem tehát egyik orvos ismerősömet. A várószobában hatan ültek. Valamennyien szegényebb sorsú emberek. Megszólítottam az egyik asszonyt, akit magam küldtem a doktorhoz. Körülbelül 36 éves lehet. Arca telt, életerő sugárzik egész lényéből.

— Speciális kezelés alatt áll?
— Igen. Nem régóta eddig 22 injekciót kaptam. Az első kezeléshez alig tudtak kocsihoz elhozni, de már a negyedik kezelés után járkáltam benn a városban és ügyeimet magam intéztem, pedig azelőtt a kapuig is alig tudtam elvándorolni. Étvágyam megjött, alig győzöm magam, annyit eszem és az egyesület, amelyik támogat, nem akar segítyt adni, mert nem hiszik el, hogy beteg vagyok. Ha a doktor ur megengedné, hogy munkát vállaljak, nem is ülnék tetlenül. De még nem lehet, teljesen meg kell erősödnöm, nehogy visszaessem.

— Tulajdonképpen mi baja van?
— Tüdőbeteg vagyok. Voltam szanatóriumban is, az sem segített rajtam. Mikor hazajöttem, rövidesen vért hánytam. Ugy köhögtem és fulladtam, hogy azt hittem, nem viszem sokáig. Hála Istennek és a doktor urnak, most nagyon jól érzem magam. Alig köhögök és a fulladásaim is teljesen elmaradtak, pedig közben meg is hültem és nagyon ki vagyok merülve, mert lakást keresek és így nem pihenhetek, ahogy a doktor ur rendelte.

— Egy 16 éves fiút szólítottam meg. Az arcán skrófulás tályogok keletkeztek, teljesen lesoványodott és csak csont és bőrre fogyott.

— Mióta kezeli a doktor ur? — kérdezem tőle.

— Két hónapja. A sebek teljesen beheggedtek és megjött az étvágyam, pedig azelőtt már enni sem tudtam. Híztam is valamit. De világéletemben oly sovány voltam, tudom, hogy most egyszerűen nem hizhatom meg. A doktor ur azt mondta, hogy sokáig kell kezelnie. Mikor idejöttem, az édesanyám támogatott, most egyedül járok kezelésre.

Az arcán a forradásokat mutatja a gyerek és mondja, hogy milyen rettenetesen kínozóak voltak a nyitott sebek.

Egy sovány, de munkabírónak látszó férfit szólítottam meg ezek után.

— Kérem, szerkesztő ur — kezdi.

— Maga honnan ismer engem?

— Pincér vagyok kérem — mondja nevetve — eleget szolgáltam ki a szerkesztő urat. Tetszik tudni, szerkesztő ur, a doktor ur munkáját az nehezíti meg, hogy a szegények nem tudnak úgy táplálkozni, hogy rendbeszedhesse őket. Magam is hónapokig abból éltem, hogy holmijaimat adogattam el. Így nem lehet meghízni, hiába a jó étvágy, ha nincs mit enni.

Egy fiatal ember rózsás (nem tuberkulózis rózsák ezek) arca csak úgy mosolyog az elégedettségtől, ahogy mondja:

— Hogy-hogy?

— Engem már nem vettek fel sehová. Olyan sovány voltam, hogy neveléses volt már. A doktor urnak ajánlottak, hogy kezeljen. Megpróbálkoztam velem. Hét injekciót adott, de a kezelés nagyon megköhögte az azt hittem, hogy attól betegbebb leszek és nem jöttem el többet. A doktor ur azt hitte, hogy meghaltam, mert olyan rossz állapotban vett kezelés alá. De én egyre javultam, étvágyam lett és olyan erőre kaptam, hogy mindenki bámult. Egy napon éppen vittem valahová egy nagy csomagot és a doktor urral találkoztam. Őmaga elcsodálkozott azon, hogy milyen remek színben vagyok. Néhány hétig vártam, hogy nem esem újra vissza, amit bizonyosra vettem. Hogy ez nem történt meg hanem teljesen erőre kaptam, eljöttem a doktor urhoz bizonyítványt kérni, hogy munkába állhassak. Most felülvizsgálaton vagyok itt, mert időnként el kell jönnöm, hogy nem lettem-e újra beteg.

Nyílik a rendelészoza ajtaja és az orvos, (aki nem engedi meg, hogy nevét kiirjuk) kiengedi az egyik beteget. Szí-

vélyesen tessék be mindenki előtt engem.

— Gratulálok, doktor ur a remek eredményekhez. Erről igazán vétek hallgatni és az embereket elzárni a gyógyulás lehetőségétől. Hogy lehet valaki ilyen embergyűlölő?

— Kérem, kezelése még csak kísérletezés, tudományosan, orvosi körökben keveset tudnak róla és csak ezután remélem, hogy klinikailag is elismerik. Adig nem publikum elé való. Nagyon is kérem, hogy a sajtó részletekbe ne menőn nehogy nyilvánosságra hozza. Reméljük hogy annak is eljön az ideje.

— Annyit csak megenged, doktor ur, hogy amit a betegek személyesen mondtak el, arról írjak. Hiszen így igazán rosszat tesz vele a szegény betegeknek, ha elzárja őket ettől a kitűnő lehetőségtől.

— Kérem, én csak azt hangoztathatom, amit eddig is mondtam: a culozin még nem nyilvánosság elé való és én javarésben tényleg csak szegény betegeket kezelek vele vagy olyanokat, akik mindenáron kívánták a kezelést.

— De miért nem ismerteti el, doktor ur, a klinikákkal ezt a csodaszert?

— Ne tullozzon, szerkesztő ur. Az eredményeket én nem tartom százszázalékosnak és azon dolgozom, hogy tökéletesísem. Akkor érdemes lesz vele foglalkozni.

— Doktor ur, a maga szerénysége tömegeket foszt meg attól a lehetőségtől, hogy betegségükből munkaképessé vál-

janak.

— Kérem én orvosi lelkiismeretem szerint cselekszem és más szempontok csak azután következnek.

— Azt semmiesetre sem tilthatja meg nekem, hogy amit láttam és a betegek-től hallottam, meg ne írjam.

— Ahogy gondolja, de nagyon kérem, inkább hallgassunk az egészről, mert a féleredményeket nem szeretem. Az orvosi kartól várom a culozin elismerését és nem a betegek-től. Akiket kezelek, azok tulhatalmas hiszen szegények és nem jutottak kezeléshez.

— No, viszontlátásra, szerkesztő ur és remélem, hogy majd később tényleg lesznek eredmények, de egyelőre várunk kell...

A város legszerényebb doktora begubóva ül dolgozószobájában, kutat és a betegek elismerését semminek veszi. Pedig milyen nehéz a világ kételkedését legyőzni. Addig a betegek ezrei pusztulhatnak el. Hiszen a tuberkulózis ma már nem az a betegség, ami ellen ne lehetne védekezni de megvan és tapasztalat szerint az utóbbi időben megint megerősödött a halandóság ezen a téren, aminek biztosan a nehéz gazdasági viszonyok az okai. De ha van lehetőség, hogy ilyen biztos és gyors eredményt el lehet érni, csak rossz néven kell venni a doktor tulszerénységét és visszahuzódását a nyilvánosságtól. Nagy baj volna-e, ha több ember kapná vissza a munkaképességét, ahelyett, hogy családok vannak megnyomorítva ilyen szerencsétlen betegek terhe miatt?

(G. M.)

Nem kötelező nemzeti ünnepeken templomokra román zászlót kitűzni

Felmentette a katonai törvényszék a katolikus papot, akit ellen a román nemzeti ünnep elleni tisztelatlenség miatt eljárást indítottak

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Érdekes ügyben hozott ítéletet a helyi katonai törvényszék. A vádlott Bajkó László verespataki római katolikus pap volt, aki ellen eljárás indult meg, mert az alkotmányozás napján, amikor a hatóságok elrendelték, hogy háromszor harangoztasson, a parancsnak nem tett volna eleget és azért, mert május 10-én nem tűzte ki a katolikus templom tornyára a lobogót.

A vádlott pap kihallgatása folyamán elmondotta, hogy annak ellenére, miszerint ő felsőbb hatóságaitól rendeltet kapott, hogy rendkívüli alkalmakkor feleteseinek jóváhagyása nélkül nem harangozthat az alkotmányozás napján mégis háromszor harangoztatott, amit a

köztség hivatalos bizonyítványával is igazol. Amj pedig a zászlókitűzést illeti, maga a kultuszminisztérium adott ki rendeletet, amely szerint nemzeti ünnepek alkalmával a felekezeti templomok nem kötelesek a román nemzeti zászlót a templom tornyára kitűzni. A vádlott kihallgatása után Metianu ügyész elismerte, hogy valóban van egy ilyen rendelet és amennyiben a vádlott igazolja, hogy a kérdéses időben harangoztatott is, akkor a felmentését kérte. Az ügyész beszéde után Negulescu védőügyvéd okmányokkal és a miniszteri rendelettel igazolta a vádlott pap állításait aminek következményeképpen a katonai törvényszék Bajkó Lászlót fel is mentette.

Szolgálatban van-e a csendőr, ha szolgálat közben udvarolgat?

Neamtu Justin csendőr esete Raceanu Domnicával és a három marosszentmártoni legénnyel, akik alaposan elverték

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Jól megtermett fejkendő parasztleány áll a katonai törvényszék szigorú bírái előtt. Arca piros és láthatólag igen nagy zavarban van. Az elnök faggatja olyam kérdérről, ami kissé kényes természetű.

— Járt-e hozzád udvarolni a csendőr?

— Volt nálam egy este még a tavaszszal, de azóta nem nagyon láttam.

— Hát aznap este, amikor a három vádlott legény megverte?

— Akkor csak betért hozzám, úgy éjfél felé, de nagyon ki volt fáradva és egy pohár vizet kért.

Popescu Ilarie ügyvéd-kapitány szól most közbe:

— Ez azt bizonyítja elnök ur, hogy a csendőr udvarolni ment, mert közben ki küldte a leány anyját, hogy a beszélgetés zavartalan legyen. Ha pedig így történt, akkor a vádlottak nem követtek el hatóságértést, mert a vádlott mikor udvarolt, nem volt szolgálat-teljesítés közben.

Elnök: De olyasmiről verték meg,

ami szolgálati ügyből kifolyólag történt és a törvényt ezt is hatóságként bünteti.

A csendőr elterül a földön

Ezzel a párbeszéddel kezdődött tegnap a katonai törvényszék előtt Ruta Vasile, Graur Ioan és Endres Ioan marosszentmártoni legények és Hodos Izrael éjjeli őr bűnpere. akik a vádirat szerint az év augusztusában egy este megtámadták a Raceanu Domnicától jövő csendőrt, alaposan elverték és aztán otthagyták elnyulva a ház udvarán.

A vádlottak — amint azt később a csendőr állította — azért rendezték ezt a kis „leszámolást”, mert a csendőr több ízben, amikor nem voltak hajlandók a katonai előkészítő tanfolyamra menni, erőlyesen elővezette őket. ünnepnap reggel, végig a falun amit a legények nagyon a lelkükre vettek. A vádlottak a tárgyalás folyamán azt vallották, hogy a csendőrt csak azért verték meg, mert az udvarolni kezdett imádatuk tárgyának, a kövér és termetes Domnicának. Egy este tudomást szereztek hogy valaki a leány-

nál tartózkodik, lesbe állottak a sötét udvaron és anélkül, hogy tudták volna, hogy kivel is van dolguk, a bujkáló férfinak alaposan ellátták a baját.

Eljárás indul a csendőr ellen

A vita most akörül forog, hogy vajjon hivatalos minőségben volt-e a csendőr, amikor udvarolgatott. A védőügyvéd fenntartja azt, hogy nem. Az elnök viszont azt magyarázza hogy a verekedés azért történt, mert a csendőr hivatalos minőségben hurcolta meg a legényeket, akiknek a bosszúállása ilyen módon is hatóság elleni erőszak. Ilarie Popescu védőügyvéd ekkor azzal érvel, hogy a csendőr ittas volt és izgága természetű. Vallomásokot olvas fel, amelyek azt igazolják, hogy Neamtu Iustin csendőr állítólag több ízben pénzt fogadott volna el a falusiaktól és gyakran tartózkodott a kocsmában. Az elnök ekkor intézkedik, hogy a csendőr ellen indítsanak eljárást a felolvasott vallomások alapján.

Az ítélet

Ezzel szemben Domnica akinek szívébe, úgy látszik, jól befészkelte magát a csendőr azt vallja, hogy aznap este, amikor meglátogatta az egyáltalán nem volt ittas. Az ügy végül azzal végződik, hogy a bíróság Ruta Vasile kéthónapi, Graur Ioan 4 hónapi, Edres Ioan pedig 2 hónapi elzárásra ítéli, míg Hodost, akit azzal vádoltak, hogy cinkostársuk volt és értesítette a legényeket arról, hogy a leánynál tartózkodik bizonyíték hiányában felmentették.

Reuter jelenti:

(SZÓFIA.) Bulgária nagy ünnepeinek között ülte meg Boris király 20-ik uralkodói évfordulóját. A királyt a külföldi államfők valamennyien táviratilag üdvözlétek.

(BELGRÁD.) Aláírták a jugoszláv-svájci kereskedelmi szerződést, amely szerint Jugoszlávia nagy kivitelt biztosít magának gabonában és élőállatban Svájc felé.

(BRÜSSZEL.) Spaak külügyminiszter bejelentette, hogy Belgium katonai létszámát az utolsó behívottak hazabocsájtása által béke-színvonalra csökkentette.

(BOMBAY.) Nahrahrwaral Nehru, a kongresszus párt volt elnöke, kijelentette, hogy miután a háborús veszély elmult, most újra megkezdte politikai harcát az új indiai alkotmánytervezet ellen.

(AMSTERDAM.) A tea árak az egyre fokozódó kereslet folytán újabb emelkedést mutatnak. All ez különösen az olcsóbb fajtákra.

(ALGIR.) Az arab függetlenségi és a francia kormányosság között megegyezés készül és ennek útját külön bizottság egyengeti.

(CAPETOWN.) A Délafrikai Unio kormánya elhatározta, hogy több gyémántmező, további kiaknázását beszünteti. Erre az intézkedésre a nyersgyémántpiac feltűnő üzletelenség szolgáltatót okot.

(RÓMA.) Tegnap újra 500 Abessziniába kivándorló család hagyta el az olasz fővárost.

(LONDON.) Iaksch, a csehszlovákiai német szociáldemokrata párt elnöke, a brit fővárosba érkezett, hogy a menekültek ügyét rendezze.

(BIRMINGHAM.) Az egyik vasércfeldolgozó üzem egy kohójában robbanás történt, amely a kohó felét megrepedesztette. Tekintettel arra, hogy ugyanezen a telepen most már másodszer történik hasonló szerencsétlenség, a hatóságok erőlyes nyomozást indítottak az okok kiderítésére.

(MONTEVIDEO.) A Montevideo-Las Palmas légiárát egy utasszállító gépe lezuhant. 8 utas és a pilóta szörnyen haltak.

(ANKARA.) Funk német nemzetgazdasági minisztert tegnap Kemal Attaturk elnök fogadta magánkihallgatáson.

(PÁRIS.) A hadügyminisztérium elrendelte a behívott tartalékosok hazabocsájtását. E hó 11-ig mindenki haza fog térni a mozgósítottak közül.

(BERLIN.) 1200 fogorvos jelenlétében nyitották meg a nemzetközi fogorvosi kongresszust, amelyen 15 állam kiküldöttei vesznek részt.

(RÓMA.) Itália és Japán között tegnap indult meg a drótnélküli távirókapcsolat. Az első táviratot Ciano gróf és Konoye herceg váltották egymással.

Apróhirdetések

APRÓHIRDETÉSI ÁRAINK: Szavanként 1 lej, vastagabb betűkkel 2 és 3 lej. Jelíges és cím nélküli hirdetések kezelési díja 5 lej. Legkisebb hirdetés ára 10 lej. Csak portyózt jelíges leveleket továbbíttunk és csakis válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk. Apróhirdetéseket csak a közlési díj előzetes lefizetése mellett vesszünk fel. Hivatalos óra reggel 8-tól este 7-ig.

LEVELEZÉS

HÁZASSÁG céljából megismerkednék oly tisztességes 18-22 éves barna leánnyal, aki vendéglőm megnyitására is segítségemre lenne 20-30.000 lejjel. Cimeket „Barna” jelíggére a Novába. (990)

Villanyondolás bécsi mintára, bécsi szerekkel, biztos siker. 14 perc alatt hullámos haját nyerünk, 8 havi garancia mellett.

MÉLYEN LESZÁLLÍTOTT ÁRAK!

NIZZA

HÖLGYFODRÁSZ-SZALON
C. REG FERD. 30.

Hajfestés választékos színekben, viz-, vasondolás, női hajvágás és manikűr. Olajpakolás gőzpárolásokkal, korpásodás hajhullás ellen.

„DOLGOZÓ NŐ” jelíggére levél van a kiadóban. (997)

ADÁS-VÉTEL

ITT AZ ALKALOM, hogy kevés pénzért olcsón és jó árut vásároljon. Női kabát és ruházóvet, selyem, diftin, flanel, zefir, vászon, pongyola és ruhamaradékot Cal. Reg. Ferdinand 53. udvarban. (V986)

TALPAT, BÖRT jó szakember csak **HOLLANDUSNÁL** vesz. Cal. Reg. Ferdinand 65. (T1349)

„**SALUTARIS**” kásznói gyógy-ásványvíz gyomorbetegségek, reuma ellen. Borhoz kitűnő. Képviselet: Siculia RT. Cal. Mar. Foch 43. (745)

Vándorúrgy loc de casă 900 mp. Strada Greceanu 28. (790)

ÖCSKARUHÁKAT, télikabátot veszek és eladok, házhoz megyek. Grünfeld, Str. Memorandului 6. (822)

ELADÓK holdas és nagyobb kertek és szántók, gazdasági épületek dr. Ciobanu Virgil birtokából, Kerek Domb fölött. Ért.: Dr. Odestianu Alexandru Cluj, Str. Reg. Maria 48. Ugyanott pálinkafőző üst eladó. (820)

SZAMOSRA rugó gyümölcsparcellák nyaralásra és gazdálkodásra feleltet alkalmasak. Értékben állandóan növekvő helyek eladók. Bemutatja Szilágyi kertész, Donat-ut 204. Boila kertész. (T1395)

ÖCSKARUHÁKAT, télikabátokat veszek, igen nagy választékban olcsón eladok. Grünfeld, Str. Reg. Maria 14. (821)

HÁZASTELEK elsőrangú kivitelben 6605 négyzetméter területtel bolgárkertészkezdesre, nyaralásra gazdálkodásra is alkalmas eladó. Felvilágosítást ad Szilágyi kertész, Donat ut 204. Boila kertész. (T1394)

MŰSZERÉSZ esztergapatronos eladó. Cal. Moșilor 112. borbélyüzletben. (901)

ELADÓ mosdó, előszobafal és kétajtós szekrény. Str. Episcop N. Ivan 36. (875)

KOLOZSVÁR mellett levő 80 holdas birtok keresek feltétlen garanciaképes bérlet. Cim a kiadóban. (884)

EGY új bricskakocsi olcsón eladó. Str. Jazului 10. megtekinthető 12 órától. (892)

ELADÓ Csucsá községben, állomással szemben nagy házasság, szállodával, vendéglővel és fűszerüzlettel. Ért.: Dr. Fersigan ügyvédnél, Str. Reg. Carol II. 13. (T1396)

ELADÓ szép két szoba, komfortos nagy kertés villa és külön gyümölcsös a St. Györgyhegyen. (898)

ANTIk szalagarnitúra jókarban eladó. Megtekinthető 9-11-ig. Mico 30. (N54)

MARADÉKOT MALOASA 19.

alatt vásárolhat legolcsóbban, kabát, ruha, kosztüm szövetek, diftinek, pizzama, flanel, damasztok, vásznak félárban, Sámuelnél. (9764)

KÖZPONTBAN jóforgalmu nőifodrász üzlet családi okok miatt sürgősen olcsón eladó. Cim a kiadóban. (755)

UJ, modern gyermekágy eladó. Strada Florilor 4. kárnitasműhely. (951)

UJ taliga eladó. Str. Octavian Goga 11. Házfelügyelőnél. (950)

ELADÓ Str. Mosoiu 16. számú villatelek. Értekezni: Str. Goldis 8. alatt. Ábrahám házgondnoknál. (T 1399)

ELADÓ Wertheim pénzszekrények, Wortington szivattyúk, 1 drb pacura pisztoly, 1 drb. tulhevitőcsőrendszer 16 négyzetméter fűtőfelülettel, vörösréz csövek, szíjtárcsák, keskeny vágányhoz sinszegek, gőzelzáró szelepek, vasból és fémből, 1 drb. gyárkémény vaslemezből 18 méter magas 400 m/m átmérőjű, talp-börgyári gépek. Sylvania S. A. Cluj, Str. Enescu 1. Tel.: 31-84. (912)

ELŐIRT szemetesláda részletfizetés által is eszközölhető. Primus, petrolux főzőket kéklángosítóm és alkatrészek kaphatók. Zeiler bádogos, Ref. Teológiával szemben. (945)

EBÉDLŐBUTOR, csillár, filodendronok eladók. Str. Vladimirescu 17. Frenkelnél. (934)

ELADÓ nagyon olcsón egy férfiszoba (moketi), majdnem új, 2 rázagy, éjjeli szekrényekkel és egy rézmósdó, antik komód, bronzcsillár gyertyaégőkkel gyermekágy, új matraccal, kis asztal 2 székekkel, selyem és gobelin függönyök. Str. Gh. Dima 1. I. 4. (941)

GYERMEKKOCSI modern, jókarban levő, eladó. Farkas bőrtüzet, Cal. Regele Ferdinand 21. (938)

MIHAI Viteazul téri textilsátrak igen jó tányos áron eladók. Alkalmasak fászkamráknak, vagy nyári konyhákhoz. Október 15-ig átvehető. Értekezni a helyszínen. (957)

JÓ kivitelű, modern tele háló, festetlen, kombinált szekrény, szalon asztalok sürgősen eladók. Str. Gen. Poetas 2., asztalos. (960)

VESZEK pince, padlás lomot, vasat, butort, ruhát, rongyot, papirt, biciklit, varrógépet és mindent. Levelezőlap hívásra házhoz megyek. Klein Lázár, P. Abator 3. (965)

CREISLER, 4 hengeres, nyitott kocsi sürgősen eladó. O. Goga 11. I. em. 3. ajt. (966)

GAZDASÁGI épületekkel felszerelt nagy udvar, 2 szoba, konyha, nagy istálló bérbe adó. Megtekinthető 9-12-ig. Ugyanitt egy pár valódi fekete pudli kutyakölyök eladó és kisméretű perzsaszóvszék. Str. Lungă 110. szám. (967)

SCHÖBERL, modern fotelágyat, jókarban, féregmentest veszek. Degró „la Barza”. (970)

ELADÓ Cal. Reg. Ferdinand 67. egy „Yost” írógép, egy 4-es vaskassza, íróasztalok, irattári szekrény, állványok, boroshordók. Ravina SA. felszámolás alatt. (971)

ELADÓ 2 drb. asztali mérleg. Ugyanott kerestetik egy mázsa és egy bejáró szakkács. Cim: Str. Carpaților 20. (980)

FORD autót keresek megvételre, régi típusú, csukottat, Cim: Bernáth papírgyár, Saguna 24. (981)

ELADÓ egy karikahajós Singer varrógép, egy gyermekocsi, lámpák, stb. Értekezni: Str. Regală 16. em. kedd és péntek kivételével d. u. 2-5-ig. (984)

ELADÓ Dániel kályha. Gherescu 8. Peiellé. (959)

ELSŐOSZTÁLYU Bufet-Restaurantomat illő árért átadnám. Cim a kiadóban. (992)

NŐI varrógép olcsón eladó. Str. Elisabeta 34. földsz. 5. (996)

OLCSÓN eladók üzletberendezés és cseledágy, egy nagy belga-tükör. Str. Gen. Poetas 11-a. asztalosnál. (998)

ELADÓ perzsaszőnyegek részlete is. Str. Petru Maior 4. jobbra ajtó 2. (N71)

JÓKARBAN levő női bicikli olcsón eladó. Érd.: házfelügyelőnél, Str. Dacia 3. (N69)

ANTIk szalagarnitúra jókarban eladó. Megtekinthető 9-11-ig. Str. Mico 30. (N65)

KERTES telek Donat uton kétszoba, konyhával, istálló azonnal kiadó, vagy eladó. Ért.: Ancánál, Str. Reg. Maria 43. (N79)

MODERN dióhálo, lakkeszített kombinált háló, konyhaberendezések, szekrények, ágyak, éjjeliszekrény sürgősen eladó. Cal. Reg. Carol 36. asztalosműhely. (N63)

ÁLLÁST KERES

FRAULEIN állást keres nagyobb gyermekekhez, félnapot, vagy reggeltől estig. Cimeket „Szebeni” jelíggére alatti kérek. (590)

EGY jóméglelésű román férfi elmenne 20-25 ezer lej övadékkal pénztárnoknak, raktárnoknak, vagy ehhez hasonló állásba. Cimeket „Övadék” jelíggére. (931)

EGYEDÜLI jobb nő házvezetőnői állást keres magányos urnál. Cimeket „Szorgalmas” jelíggére a kiadóba. (964)

APOLÓNÓ, klinikai gyakorlattal ajánlkozok idegbeteg gondozására. Megkeresések „Urinó” jelíggére a Novába. (N67)

IDŐSEBB jólfőző nő állást keres kisebb családdal falura. Str. Piezisa 4. Jakab Zsuzsa, Keresztesinénél. (VN62)

ÁLLÁST KAPHAT

ROMÁNUL, magyarul beszélő takarítónő szállodához felvétetik. Hotel Royal, P. Gării 8-a. Cluj. (857)

ASZTALOSGÉD épületmunkás felvétetik. Str. Eminescu 2. (874)

UTÉPÍTÉSEN jártas mérnök és munkavezetőket azonnalra keresünk. SA Drumart, Str. Sincal 11. (953)

VARRÓLEÁNYOKAT, kik a tricottage szakmában jártasok, valamint spulnizőleányokat felvesz a Helios, Str. Paris 38. (T 1400)

HÁZMESTERT (szerelőt) 15-ére felvesszünk. Str. Vladimirescu 17. Frenkelnél. (942)

FIATAL fehérnemű varróleányt, tanuló, kézilányt felveszek. Str. Dacia 4. (972)

BORBÉLY segédet azonnal felvesz frizezia Record, Str. Romulus 20. (977)

HÁZMESTERT keresek bérházba. Visszeelők előnyben. Cal. Reg. Ferdinand 93. (983)

ROMÁNUL tudó bejárónőt keresek reggel 6 órai munkakezdettel. Cim: Str. Enescu 11. Borpince. (988)

KIFUTÓFIU felvétetik havi 500 lejjel. Könyvtészet, Str. I. Maniu 8. (994)

IDŐSEBB cukrászsegéd azonnal felvétetik. Cal. Moșilor 84. (1000)

KIFUTÓFIU azonnal felvétetik. „Unicum” Cal. Mar. Foch 5-a. (N75)

KERESÜNK azonnalra egy komoly, fiatal, munkaszerető mechanikus-sófürőt. Deutsch, Reg. Maria 6. II. em. (N74)

ASZTALOS segédet vegyes munkára felvesz. Str. Memorandului 22. Varga. (N84)

ÜGYES kézilányt azonnal felvesszünk. „Apart”, Cluj, Str. Memorandului 2. (N82)

MINDENES kerestetik kifőzdébe azonnalra. P. Unirii 20. Papp. (N80)

KIFUTÓLEÁNY felvétetik „Lady” kalap szalonba. Str. Memorandului 10. (N77)

KÉZIMUNKACIKKHEZ értő kisleányokat felvesz Orchidea szalon, Reg. Maria 9. (N76)

KÜLÖNFÉLEK

A REG. Maria 29. étteremben okt. 1-től havi ebéd, vacsora abonoma étlap szerint 640 lejtől és a menü 15 lejtől feljebb. (T1384)

KÖNYVELESI TANFOLYAM Falk Dezsőnél, Calea Regele Ferdinand No. 34. (8456)

NÉMET nyelvet biztos sikerrel, akadémiai és egyetemi anyagot is tanít Székelyné, Str. Iuliu Maniu 4., II. emelet, ajtó 3. (8454)

TANÁRNÓ, német, francia, román, olasz nyelvőrákat ad diákoknak, tisztviselőknél, vizsgára előkészít és iskolásokat korrepetál. Str. Reg. Maria 22. II. em. (886)

FRANCIA és román nyelvőrákat ad, vizsgára előkészít okleveles középiskolai tanár. Cim a kiadóban. (433)

KERESÉK társat vendéglő, borpince és mézarszékhez 600-700 ezer lej készpénzzel. Cim a kiadóban. (952)

ÁLLAMI értékpapírokat kamattal fizetéssel kölcsön vennék. Megkereséseket „Értékpapír” jelíggére a kiadóba kérek. (949)

JÓFORGALMU trafikot bérbevennék. Cimeket kérem a kiadóba „Özvegy” jelíggére. (939)

FILEZŐ nő házhoz ajánlkozok és otthon is vállal munkát. Str. Gării 5. (969)

MENYASSZONYI fátolok, koszoruk kikölcsönzése Dahlia művirágszalonban. Cal. Reg. Ferdinand 5. (961)

UJ metódussal szabni tanítok. Bálint Ilonka, Str. Reg. Maria 6. (N83)

KIADÓ LAKÁS

KIADÓ kertés házban 2 szoba, konyha hozzávaló mellékhelyiségek. Str. Episcop N. Ivan 36. (876)

MODERN nagyon szép 4 szobás komfortos lakás azonnal kiadó. Str. I. G. Duca 3. (891)

KIADÓ nagyon szép modern 2 szobás komfortos lakás november 1. Str. I. G. Duca 3. (890)

KIADÓ 2 szoba komfortos és 1 szoba, konyhás lakások belvárosban. Értekezni: Dr. Borda ügyvédnél, Cal. Marechal Foch 40. szám. (897)

EGY szoba, konyha kiadó 1000 lejért havonta. Str. Ep. Nic. Ivan 14. (933)

KIADÓ nov. 1-re két szoba, konyha, fürdőszoba, előszoba. Cal. Reg. Ferdinand 23. I. em. Ért.: Mercantil cégnél. (937)

KIADÓ november 1-ére Opera közelében villanegyedben napos, csendes parkirozott udvarban, új házban két szoba, konyha és egy szoba, konyha komfortos lakások. Cim a kiadóban. (849)

BUTOROZOTT szoba különbejáratú, fürdőszobával, kiadó. Str. Goldis 20-c. (946)

EGYSZOBÁS, komfortos lakás Str. Gojdu 2. sz. alatt kiadó. (944)

KIADÓ egy szoba, konyha, speiz, előszoba. Str. G. Tamas 6. (955)

SZÉP nagy szoba, előszoba, fürdőszobás garconier nov. 1-re kiadó. Str. Gojdu 9. (962)

KÉTSZOBÁS, összkomfortos, kertés külön villa november 1-re kiadó. Str. Iulian Pop 1. (963)

SZOBÁ, konyha külön telken kiadó 600 lejért. Cim: Mendel bakkancssátor, P. M. Viteazul. (975)

SÜTŐDE, szoba, konyha olcsón kiadó. Cim a kiadóban. (974)

KIADÓ külön telken 2 szoba, konyha, előszoba, gyümölcsökerttel novemberre. Érd.: 2-4. Cal. Reg. Carol 22. (999)

NAGY száraz pincehelyiség a piac közelében kiadó. Str. T. Vladimirescu 17. sz. alatt. Ért.: ugyanott házmesternél. (1002)

NÉMET családnál kiadó butorozott szoba egyetemi hallgatónak. Cim Novában. (N72)

KÉT parkettes szoba, konyha, fürdőszoba új házban, kerthasználattal kiadó. Donat 35. Ért.: Dr. Fogarasi, Xenopol 2. 4-7-ig. (N66)

KIADÓ egy szoba, konyha, speiz, viz bent van és egy üzlethelyiség, Strada Massaryk 44. Érd.: Reg. Maria 24. fűszerüzletben. (N64)

SZOBÁ, konyha, speiz azonnal kiadó. Str. Reg. Maria 43. (N78)

LAKÁST KERES

KERESÉK különbejáratú kis butorozott szobát központban. Cimeket a kiadóba „Uri leány” jelíggére. (956)

ZENEAKADÉMISTA leányomnak teljes ellátást keresek zongora, fürdőszoba használattal. Str. Vladimirescu 16-a. (N73)

SZÉP 1-2 szobás, komfortos uccai lakást keresek központban. Cimeket „Jó lakó” jelíggére Novába kérek. (N81)

Mozi

CAPITOL MOZGÓ: Chicago, a bűnök városa. Monumentális rendezésű dráma. Fősz.: Tyrone Power és Alice Faye.

EDISON MOZGÓ: I. Kard és kereszt között. (Jobb, mint a 41. brigád.) Fősz.: Errol Flynn. II. Stan és Bran kalandorok és mint válók. III. Uj hiradó. Miki Maus.

MUNKÁS MOZGÓ: Két világláger. I. Az utolsó szerelem. Marie Bell és Konstant Remy. Román, magyar felirat. II. Ramona. Fősz.: Loretta Young és Don Ameche. III. Hiradó. Szombaton, okt. 8-án bál miatt nincs előadás.

ROYAL MOZGÓ: Sonja Henie, a jégprimadonnájának filmje: „A jég tündére” Partnere: Don Ameche. Számozott jegy elővétel. Telefon: 37-05. Szombaton d. u. 2 órakor „A csata” Lej 12 és 5 taxák.

SELECT MOZGÓ: Tura, a dzsungel szerelmese. Főszerepben: Dorothy Lamour és Ray Milland.

URANIA MOZGÓ Harold Lloyd: Jön a tanár ur. Vigjáték. A nevetetés királyának legújabb filmje.

— Horvath kvestort saját kérésére visszahelyezték a kolozsvári rendőrség élére. Horvath József dr. kolozsvári rendőrkezes, akit a múlt héten a belügyminisztérium Szamos tartomány rendőrségi vezérfelügyelőjévé nevezett ki, a mai nappal saját kérésére visszahelyezték régi állásába, a kolozsvári rendőrség élére. Dr. Horvath helyét a tartományi igazgatóságon Popovicu nagyváradi rendőrkezes foglalta el.

— A katonai Semmitőszék döntése. A katonai Semmitőszék a következő jogszabályt állapította meg: A közrend elleni kihágások ügyére vonatkozó bizonyítékokat már az első tárgyalási alkalommal be lehet nyújtani.

— Közgylés. A Kath. Női Misszió helyi Szervezete 1938. október 9-én délelőtt 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését a róm. kath. Egyházközség tanácstermében P. Unirii 14), melyre a m. t. Tagokat és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja. Tárgysorozat: Elnöki megnyitót mond Márton Áron, az erdélyi egyházmege apostoli kormányzója. Arkossy Lajosnéról és Kovács Dezsőnéról megemlékezik Gróf Bethlen Györgyné. Jelentések. Indítványok.

Hírek

NAPTÁR. 1938. Október 8, Szombat.
Róm. kat.: Nagy N. A. Etelka. Prot.:
Bugitra. Ort.: C. Maica Pelagia. Izr.:
13 Tisri, Sab.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, félévre 280, negyedévre
150. egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

SULYOS GOND

— Befejezted már új regényed? —
kérdi a népszerű írónőtől az egyik ba-
rátinője.

— Nem egészen. Négy szerelmespárt
már összehoztam, de képzeld — fent-
maradt egy özvegy kormányfőtanácsos-
né, egy suszterinas...

ALAPOS MAGYARÁZAT

Vendég: Mondja, pincér, hogy lehet
az, hogy három tükörtojás éppen any-
nyiba kerül, mint négy tojásból rán-
totta?

Pincér: Tetszik tudni, a tükörtojást
a vendég megszámlálhatja...

HADITAKTIKA

A bankigazgató fia csomó ólomkato-
nát kapott a születésnapjára. Megmu-
tatják neki, hogyan kell glédába álli-
tani őket... A fiucska játszani kezd és
rendetlen kusza körben állítja fel a
daliás huszárokat.

A mama megkérdi:

— Mi ez, valami új csatarend? Mit
csinálnak most a katonák?

A kisfiu szeme felragyog:

— Most részvénytársaságot alapíta-
nak.

—

— **Ügyeletes gyógyszerárak.** Október
8-án szombaton reggeltől október hó
15-én, szombaton reggelig a következő
gyógyszertárak teljesítenek éjjeli szolgál-
tát: Lukács Dénes utóda, Memorandum-
luj ucca; Dr. Olariu, Regina Maria ucca;
Minerva, Regele Ferdinand ut; Dr. Ru-
su Aurel gyógyszerára, Cipariu ucca.

— **Időjárásjelentés.** A bucarestii idő-
járásutató intézet jelentése: Borult ég-
boltozat, lehülés, esők.

— **JÓ ÉS OLCSÓ BŐRT ÉS TALPAT**
Közak bőrzületben kaphat Cluj, Piața
Mihai Viteazul 15.

Dermesztő hideg még nincs, de

tűzfát

ajánlatos már most

FRIEDMANN FATELEPÉRŐL

beszerezni! Cal. Mar. Foch 137.

TELEFON 33-01 és 22-86

— **Elítélte a katonai törvényszék** a
falusiakat, akik megtámadták a csendőr
őrsöt. Victor Crisan, Gheorghe Crisan,
Vasile Crisan, Ioan Crisan, Petre Du-
mitru, Ioan Martin és idősebb Crisan
Vasile szilágymegyei zagrai lakosok az
elmúlt hónap folyamán megtámadták a
falu csendőrőrsét és valóságos ostromot
indítottak ellene, amelynek folyamán a
csendőrök 34 lövést adtak le és így négy
súlyos és két könnyebb sebesülés tör-
tént. A falusiak hatóság eleni erőszak
miatt katonai törvényszék elé kerültek,
amely Modovan Valer védőügyvéd be-
széde után, aki azzal érvelt hogy a vád-
lottakat a csendőrőrmester magatartása
izgatta fel, Victor Crisan 6 hónapi és
Gheorghe Crisan 3 hónapi elzárásra
ítélte, míg a többi vádlottakat felmen-
tette.

— **A POSTA ÉS A REPÜLŐTÁRSÁG**
MEGEGYEZÉSE. A Rador táv-
írási iroda jelentése szerint a posta ve-
zérigazgatósága és a LARES-repülőtár-
saság vezetősége között megállapodás
jött létre amely szerint október 7-től
kezdődőleg a levelek továbbítása és az
egész postai kurír szolgálat az ország ter-
ületén repülőgépeken történik.

Közel négymilliárd lejt füstöltek el tavaly Magyarországon

(BUDAPEST.) Most készült el a ma-
gyar dohánygyártás tavalyi statisztika
amelyből kitűnik, hogy az általános
forgalomban levő gyártmányokból a
8 dohányáruraktár utján 31,832,238
pengő értékű cigarettadohányt és
14,877,016 pengő értékű pipadohányt ad-
tak el, továbbá 53,475,405 pengő értékű
szivarokat, míg a szivarért és a nyers ni-
kotinért befolyó összegek ezeknél a té-
teleknél sokkal kisebbek. A belföldi kü-
lönlegességi gyártmányoknál ugyancsak
a nyolc dohányáruraktár utján 1,346,625
pengő értékben cigarettadohányt és
150,213 pengő értékben pipadohányt kelt
el. Ha a nyolc raktár utján eladott ösz-
szes dohánygyártmányok pénzbeli ered-
ményeit összegezzük, az eredmény 111

millió 098,946 pengő. A nettó eladási
eredmény, az 1,591,589 pengő nagybani
eladási jutalék levonásával 100,427,356
pengő. Ebből a hatalmas összegből a leg-
nagyobb eredményt a cigaretta, utána
pedig a cigarettadohány érte el, csak
ezek után következnek a pipadohány. A
többi gyártmány aránytalanul kisebb
számokkal szerepel. Magyarország né-
pességét kerekén 9 millióra becsülve, fe-
jenként szivarból 7, cigarettából pedig
239 darab esik Egy-egy lakos szivarra
0.57 pengőt, cigarettára 6.27 pengőt költ
évenként. Minthogy egy pengőt körül-
belül 35 lejben lehet számolni, átszámít-
va a 111 millió pengő közel négymilliárd
lejtnek felel meg.

—

— **A belga király ellátogat Hollan-
diába.** Amszterdamból jelentik: Lipót
belga király hivatalos látogatást tesz
november 21—23 napjain, mint Vilma
királynő vendége, az amszterdami ki-
rályi palotában. Előzőleg pedig Hágá-
ba látogat el.

— **Elmarad a Kisebbségi Magyar
Írók estélye a budapesti rádióban.** Meg-
írtuk, hogy a budapesti rádió október
7-én, pénteken este romániai időszámi-
tás szerint 21.10 órakor „Kisebbségi
Magyar Írók estje” címen kulturestet
közvetít. A politikai eseményekre való
tekintettel a felvidéki kisebbségi írók
nem tartják célszerűnek az estén való
megjelenésüket és így a kulturest meg-
tartása egyelőre bizonytalan időre el-
marad.

— **Agyonverte fiát a megőrült apa.**
A Cetatea Alba megyei Tariceanca
községben Vasile Ciudac gazdálkodó
váratlanul, minden ok nélkül a kertben
egy gyümölcsfa alatt nyugodtan alvó
Gavrila nevű fiára támadt és fejére
több hatalmas ütést mért. A fiu az üté-
sek következtében kiszívódott. Az apa
azonban továbbra is ültegette a halot-
tat, míg a zajra a szomszédok felriad-
tak és észrevették, hogy mi történt.
Nagy nehézségek árán ártalmatlanná
tették, majd mivel gyanusan viselke-
dett, kórházba szállították, ahol meg-
állapították róla, hogy örült és tettét
beszámíthatatlan állapotban követte el.

— **Motorosvonat és társas gépkocsi
végzetes összeütközése.** A CFR vezér-
igazgatóságok közlése szerint a Rau-
reni és R. Valcea közötti motorosvonat
nagy sebességgel haladva összeütközött
egy társas gépkocsival. A szerencsétlen-
ségnek számos sebesültje van. Ezeket a
R. Valceai kórházba szállították. A
motorosvonat és a gépkocsi súlyosan
megrongálódtak. A vizsgálat megál-
lapítása szerint a szerencsétlenség bekö-
vetkeztéért az ugyancsak megsebesült
gépkocsi vezetője felelős, aki a vasuti át-
járónál figyelmen kívül haladt.

— **Vonatok összeütközése végzetes
robbanással.** Helsinkiből közlik: Egy
Express és egy teherszállító vonat ösz-
szeütköztek. A tehervonat egyik kocsija
kénsavval telt tartályokat szállított,
amelyek az összeütközés folytán felrobb-
bantak. A szerencsétlenségnek hat hal-
lottja és nagyszámu sebesültje van.

— **108 éves korában halt meg a falusi
matróna.** Pietrositából jelentik: A közeli
Valea Tatii községben 108 éves korában
meghalt Floarea Dinica asszony. Az el-
hunyt matrónának 8 élő gyermeke és
számos unokája van Utolsó pillanatáig
szellemi és testi képességeinek teljes bir-
tokában volt és a szövetség mellett, há-
ziszított készítve, érte el a halál. Szív-
bénulás ölte meg a 108 éves öregasz-
szonyt, akit a falu általános mély rész-
véte mellett temettek el.

— **Külön döntőbíróóság elé utalják a
kereskedők között felmerülő vitás ügye-
ket.** A nemzetgazdasági minisztérium
már korábban elhatározta, hogy a keres-
kedők között felmerülő ügyek eldönté-
sét kivonja a rendes bírói fórumok ha-
tásköréből és ezek eldöntésére külön
döntőbíróóságokat állít fel. Az erre vonat-
kozó rendelettervezény megszövegezését a
minisztériumban működő bizottság most
kezdte meg és a törvény rövidesen élet-
be is lép.

— **A jugoszláv kereskedelmi minisz-
ter meghívása Németországba.** Berlinből
jelentik: Kabalin jugoszláv kereskedel-
mi minisztert Funk nemzetgazdasági mi-
nister jugoszláviai látogatásai során
meghívta Berlinbe Kabalin a meghívást
elfogadta Funk egyébként Belgrádban
kijelentette, hogy Jugoszlávia és Német
ország között a legbarátságosabb politi-
kai és gazdasági kapcsolat áll fenn és
Németország a maga nagy gazdasági
terveibe teljes mértékben bele akarja il-
leszteni Jugoszlávia gazdasági célkitü-
zéseit — megfelelő összehangolással.

— **Belgium és Anglia változatlanul
fentartják a német menekültekre vonat-
kozó egyezményeket.** Londonból jelen-
tik: A németországi menekültekre vo-
natkozó és 1936 február 10-én létrejött
népszövetségi egyezményt Belgium és
Franciaország szeptember 26-án megújít-
ták és azt továbbra is érvényben tart-
ják. Az egyezmény a két ország terüle-
tére belépő német emigránsok helyzetét
rendezi, a két országban való tartózkodá-
sukat teszi lehetővé számukra utle-
vélszerű igazolást, biztosít és jogaikat
más vonatkozásban is megfelelőképpen
szahályozza.

—

Örök nyugalomra helyez- ték Averescu marsallt

(BUCURESTI.) Tegnap ment végbe
Averescu marsall temetése. Az Athene-
neul előtt kora reggel nagy tömeg se-
reglett egybe. A gyászistentisztelet fél
9 órakor kezdődött és a ravatal mel-
lett állottak Őfelsége II. Károly király,
Mihály vajda, Miron Cristea patriárka-
miniszterelnök, a koronatanácsosok, a
kormány tagjai, a diplomáciai kar, a
volt miniszterek és egyéb előkelőségek.
A gyászistentisztelet befejeztével Vai-
toianu tábornok a koronatanácsosok
nevében bucsuzott az elhalt marsall-
tól, majd Argheseanu tábornok had-
ügyminiszter mondott emlékbeszédet:

— Ki ne emlékeznék arra, hogy ami-
kor hadseregünk vereséget szenvedett
és belső válságban volt, annak hallá-
sára, hogy Averescu vette át a parancs-
nokságot, valamennyien feléledtünk és
a bátorság és győzelem reménye ha-
totta át valamennyiünket. 1877-ben
önkéntesként harcolt a törökök ellen.
1907-ben, mint hadügyminiszter ha-
marosan lecsillapította a lázadás vihá-
rát, amely az országot pusztította,
visszaadta a rendet és nyugalmat. Mint
I. Károly király vezérkari főnöke,
1913-ban megszervezte a bulgáriai had-
járatot. A világháborúban Ferdinánd
király hadseregarancsnokká nevezte
ki mindig ahhoz a hadsereghez, ahol
igazi nagy vezetőre volt szükség. Ekkor
mutatta meg az igazi képességeit. Ő
vezette a marasesti támadást, ahol
összevonta és megfutamtotta az azelőtt
győztes ellenséges haderőt. Háromszor
volt miniszterelnök, mindig nehéz
időkben. II. Károly király is megemlé-
kezett azokról az érdemeiről és szol-
gálatokról, amelyet a hazának és a
trónnak tett és Románia marsalljává
és koronatanácsossá nevezte ki. Ave-
rescu marsall beírta nevét a nemzet
történelmébe.

Az istentisztelet után az Uralkodó és
Mihály nagyvajda könnyező szemmel
távoztak az Atheneulból. A megalakuló
gyászmenetben tíz tiszt vitte le a kő-
porsót az agyutalphoz. A halottaskocsi
harangzugas és a tömeg mély részvéte
mellett ment az északi pályaudvarig,
majd a virágokkal borított halottas
vonatot utba indították Marasesti felé,
ahol azután szép külsőségek között
helyezték örök nyugalomra a nemzet
nagy halottját.

— **ÓRIÁSI ROBBANÁS TOKIÓBAN.**
Tokióból jelentik: A yuvarii szénbányá-
ban óriási robbanás történt. A robbanás
ereje mintegy 300 bányász betemetett,
akik közül mintegy százhat sikertelenül
menteni. Egyelőre még nem lehet tudni,
hogy a robbanás ereje milyen pusztítást
végzett és hány emberéletet követelt ál-
dozatul.

— **Moldvai Ferenc: Galambtenyésztők
kézikönyve.** Moldvai Ferenc kolozsvári
galambtenyésztő hézagpótlóan szüksé-
ges értékes munkát jelentetett meg: Ga-
lambtenyésztők kézikönyve címen. A
több mint 200 oldal terjedelmű értékes
szakkönyv feldolgozza, illetve tárgyalja
a házi galambfajták származását, tör-
ténétét, bonc- és fejlődéstanát, az örök-
léstan alapismereteit és az általános ten-
nyésztési tudnivalókat, majd a fajtajel-
leg-leírásokra, a szín, dobos, páva, paró-
kás, fodros, dudoros, posta, golyvás, si-
rályka; keringő; tyuk és husgalambok
különböző fajtáit részletesen leírva vé-
gül pedig a galambok ápolásának, gon-
dozásának és gyógykezelésének módjait
veszi tárgyalás alá. Különösen értékes
része a szakszerű alapossgal és ön-
dosan megírt könyvnek az a fejezet,
amelyben a Mendel-féle átörökléstani
és a keresztezésekkel történő galambte-
nyésztéseket ismerteti. Mindazok szá-
mára, akik galambtenyésztéssel akarnak
foglalkozni, a számos képpel is illusz-
trált mű valóságos nélkülözhetetlen ké-
zikönyv. Éppen ezért beszerzését min-
den érdekeltnék a legmelegebben ajánl-
hatjuk. Dr. Péterfy István előszavában
egyébként nyomatékosan mutat rá a
házigalambtenyésztés nagy jelentőségé-
re és a maga részéről is hangsúlyozza,
hogy Moldvai Ferenc kézikönyve mi-
lyen elsőrendű közérdeklő elégít ki.
Az értékes és népszerűsítő formában
megírt könyv kiadónvatalunk utján is
megrendelhető (t.)

Megnyerő
lesz külseje, ha

Czink=

által tisztított és
festett ruhában jác

Szatmáron fogták el a kolozsvári tüzérezred megszökött katonáját

(SATUMARE—SZATMÁR.) A rendőrség letartóztatta Markovits Béla 28 éves satmári fiatalembert, aki egyik kolozsvári ezredtől szökött meg. Markovits már többször megszökött katonai szolgálata teljesítése közben csapattestétől, hosszabb ideig külföldön tartózkodott, majd amikor visszatért Romániába, a szökevényt kétévi elzárásra ítélték. A katonaszökevényt Vasile Pop rendőr tartóztatta le az Olimpia strand fürdő közelében. A kihallgatások során Markovits Béla beismerte, hogy nem ez az első szökése és beismerte házasságkötését is, amelyet Désen követett el. Désen eljegyzett egy leányt, akinek szüleitől nagyobb összegű pénzt csalt ki és azután külföldre szökött. Markovits dési jegyese szüleitől 400 dollárt csalt ki és ezzel az összeggel átszökött Csehszlovákiába. Mikor pénze elfogyott, visszatért Romániába, ahol mint soffőr teljesített szolgálatot különböző gépkocsikon, míg végül is a hatóságok felismerték és letartóztatták. Ezért a szökéséért ítélték el kéévi elzárásra, amely büntetésének kitöltése után beosztották a kolozsvári tüzérezredhez, hogy hátralévő katonai idejét leszolgálja. Ebből az ezredből szökött most meg és bujkált Szatmáron. Kihallgatása után a katonaszökevényt átadták a katonai törvényszéknek.

Hogyan szenvedett tüzhaltál Nagysármás községben a felügyelet nélküli kis leánygyermek?

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Röviden már jelentettük, hogy borzalmas szerencsétlenség történt a közeli Nagysármás községben. Mária Grebla 4 éves leánygyermek, akit szülei felügyelet nélkül hagytak a lakoson, a tüzhely közelében játszadozott, miközben tüzet fogott a ruhája. A szerencsétlenség a vizsgálat megállapításai szerint a következőképpen történt: A ház, amelyben a leányka szülei laktak, egyedül állott a közeli Nagysármás községben, akik észrevehették volna a szerencsétlenséget és így senki sem siettetett a szerencsétlen négyéves leányka segítségére. Amikor az esti órákban Grebla Mária szülei visszatértek, borzalmas égési sebeket szenvedve, eszméletlen állapotban találták meg a szerencsétlen gyermeket, akit be akartak szállítani a kórházba. Grebla Mária azonban utközben meghalt. A hatóságok a gondatlan szülők ellen megindították az eljárást.

Csak szombaton délután 2 órakor a Royal slágermozgóban általános közönségre.

CHARLES BOYER

Annabella és Inkisnoff világsikerű aratótt filmje:

A CSATA

Claude Farrere nagyszerű regénye után. Helyárak: Lei 12 és 5 lei taxák. Csak szombaton délután 2 órakor.

— Tömegvérengzést rendezett a megvadult bika. Lisszabonból közlik: Villa Francis de Xeri helységben a közönség kiáltózatától megvadult egy bika és belerohant a tömegbe, ahol rettenetes tömegvérengzést vitt végbe. Három ember meghalt, 16 súlyosan megsebesült de számos könnyebb sérültje is van a szerencsétlenségnek.

— Thorma János emlékkiállítás nyílik e hó 8-án, szombaton a vármegyeház üvegtermében. A néhai nagy mester hátrahagyott remekműveinek kiállítását vaj párhuzamosan özv. Thormáné Kiss Margit neves festőművész nő a saját műveiből az Ujságíró Klubban tart bemutatást. A művészi körökben nagy érdeklődéssel várt kiállítás méltatására visszafogunk térni.

Az ügyészeknek a kisebbségi állampolgárokat is meg kell védenie!

Felmentő ítélet egy érdekes sajtóperben

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Ma tárgyalta a kolozsvári törvényszék II. tanácsa Szász Árpádnak, a zilahi Wesselényi kollégium tanárának rágalmazási perét, amelyet az ügyészség a zilahi postafőnök panaszára indított meg. Szász Árpád még 1934-ben cikket jelentetett meg a „Keleti Ujság”-ban és abban azt állította, hogy a zilahi postafőnök megdicsérte a keze alatt dolgozó magyar tisztviselőket és sajnálkozásának adott kifejezést, hogy nyelv nem tudás miatt elbocsátják őket, holott jól ismerik az állam nyelvét. A postafőnök sietett megcáfolni ezt a nyilatkozatát s azt rágalomnak minősítette, mert a vádirat szerint, ha ez igaznak bizonyulna,

közmegevetésnek és fegyelmi eljárásnak tenné ki őt. A tárgyaláson a törvényszék tanuként hallgatta ki Demeter Béla ujságíró, aki előadta, hogy a cikknek nincs súlyos tartalma, de különben is tudomása szerint a szerkesztőségben a cikket átdolgozták.

Demeter János ügyvéd védőbeszéde után az ügyész is védelmébe vette a vádlottat és felmentését kérte, mert, amint mondotta: nem forog fenn büncselekmény és az ügyészségnek nemcsak a román nemzet érdekeit, hanem a kisebbségi állampolgárokat is meg kell védenie. A törvényszék azonnal felmentő ítéletet hozott.

Felborult a nagyváradi kerékpáros Kolozsvár felé vezető útján

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Súlyos szerencsétlenség érte tegnap Horváth István 29 éves nagyváradi férfit, aki kerékpárjával igyekezett Kolozsvár felé. A Királyhágó meredek lejtőjén Csucsá közelében, a 64 kilométert jelző kő mellett a nagy sebességgel robogó

kerékpár a köves úton felborult. Horváth István fején súlyosabb sérüléseket szenvedett. A szerencsétlenül járt kerékpárost beszállították a bánffyhusnyadi kórházba, ahol gondos orvosi ápolás alá vették.

A francia kormány meghívta Göring marsallt

Az olasz fajvédelmi törvény részletei — Mit jósol Trockij a csehszlovák változásokkal kapcsolatban

(WASHINGTON.) Mértékadó helyről kijelentik, hogy Roosevelt üzenetet küldött Chamberlainnak, amelyben kéri a csehszlovákiai menekültek helyzetének sürgős megoldását.

A LENGYEL MEGSZÁLLÁS

(VARSÓ.) A lengyel csapatok ma fognak bevonulni Dolne és Gornadovisnicé vidékére, amely Teschentől nyugatra fekszik.

A REPATRIÁLÓK ÜGYE

(BERLIN.) A müncheni egyezményből kifolyólag kiküldött új német-cseh határt kijelölő bizottság elhatározta, hogy a német és a cseh kormányoknak javaslatot tesz a vasúti forgalom megfelelő rendszabályozására. A szudéta-területek repatriálni akaró lakosságának elszállítására vonatkozóan csütörtökön megállapodás jött létre, míg a többi kérdésekben a tárgyalást folytatják.

AZ OLASZ FAJVÉDELMI TÖRVÉNY

(RÓMA.) A fasiszta nagytanács csütörtökön este 10 órakor ült egybe és tanácskozásait éjjel 2 óra 40 perckor fejezte be. A gyűlésen a faji kérdéssről és a külpolitikai helyzetről volt szó. A tanácskozásokat ma este 10 órakor folytatják. A fasiszta nagytanács tegnap a faji kérdéssel kapcsolatosan a következő határozatokat hozta: 1. Tilos olasz férfiaknak és nőknek sémi, vagy más nem árja fajokhoz tartozókkal házasságot kötni. 2. Tilos állami, polgári vagy katonai szolgálatban álló személyeknek bármilyen fajhoz tartozó idegen nővel házasságot kötniük. 3. Olasz fajhoz tartozó állami szolgálatban levők külföldi árja nőt is csak a belügyminisztérium előzetes engedélyével vehetnek nőül. 4. Tilos külföldi zsidóknak Olaszország területére belépniük és a nem kívánatos elemeket kiutasítani. Zsidóknak tekintik azokat a zsidó szülőtől született gyermekeket, ahol mindkét szülő zsidó, vagy az apa zsidó, míg az anya idegen, valamint a zsidóvallást követők egyes házasságából született gyermekeket. Kivételt jelentenek a hős halált halt olasz zsidók leszármazottjai, továbbá azon zsidó

szülők gyermekei, akiknek atyja az olasz háborúban, vagy pedig a nemzeti Spanyolország harcában, mint olasz önkéntes résztvevett, vagy ha a fasiszta pártba 1919-22. évek között belépett zsidóktól származnak. 5. Ezekről a kivételektől eltekintve, tilos a zsidóknak iparvállalatot, vagy 70 hektárnál nagyobb földbirtokot birtokolniuk. 6. A zsidókat eltávolítják az állami közigazgatásból, de szabad vallási gyakorlatukat biztosítják. Biztosítják számukra továbbá az Etiópiába való kivándorlást megfelelő ellenőrzés mellett.

A BERLINI TÁRGYALÁSOK

(PRÁGA.) Chalkovszky külügyminisztert, aki Berlinbe utazik, hogy az új csehszlovák-német határ kijelölését végző bizottság működésébe bekapcsolódjék, elkíséri útjában Feierabend, az új csehszlovák kereskedelemügyi miniszter és Preiss, a csehszlovák ipari szövetség elnöke. A két cseh gazdasági vezető szakszerű fölvilágosításaikkal lesznek a külügyminiszter segítségére, aki a Rómából való hazaérkezése után néhány órával már Prágából Berlinbe ment.

Ugyanakkor Varsóból jelentik, hogy Sidor szlovák néppárti képviselő, Hlinka helyettese Varsóban lengyel körökkel folytat tárgyalásokat.

GÖRINGET MEGHÍVTÁK PÁRISBA

(BERLIN.) Göring marsall, az United Press értesülése szerint, rövidesen a francia fővárosba utazik. Göring a közlés szerint a francia kormány meghívására hivatalos jelleggel látogat el Párisba fontos tárgyalásokra.

TROCKIJ NYILATKOZATA

(LONDON.) Trockij, volt orosz népbiztos Koysakánban nyilatkozott egy ujságíróknak az újabb nemzetközi eseményekről. Kijelentette, hogy a csehszlovákiai helyzetben beállott jelentős változások valószínűen éreztetni fogják hatásukat Szovjetországban is, ahol bizonyos rendszerváltozásra lehet számítani. A francia-orosz kapcsolatok 75 százalékban veszítettek jelentőségükből és ennek az egyezménynek a

jelentősége a továbbiakban még inkább csökkenhet. Beigazolódik, hogy a szövetségnek az az elgondolása, amellyel az utóbbi években rendkívül diktatórikus jellegre rendezkedett be és évek óta a demokratikus színezetű államok egység befogását akarta kiterjeszteni a totális jellegű államokkal szemben — amint ezt ő eleve is hangoztatta — elhibázott lépés volt és ennek a következményeit most a szovjet is rövidesen érezni fogja.

Rendőrségi hírek

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Oltean Dumitru Jasilor-uca 1. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen Doma Ioan, más néven Lazar tövisi lakos ellen, akit azzal vádolt, hogy 1500 lej készpénzt ellopta. — Bochiş Vasile rendőr előállította a rendőrségen Szilágyi Sándor Donat-ut 184. szám alatti lakost, mert a Consiliul National-uca-ban pénzben kártyázott és a rendőr felhívására vonakodott személyazonosságát igazolmányát felmutatni. — Marsa Ioan rendőr előállította rendőrségen Moros Imre bucarestii gépkocsivezetőt, aki 6483 B. jelzésű autójával az Ivan püspökről elnevezett uca 14. számú háza előtt autójával elütötte Matei Gheorghe Bratei-uca 14. szám alatti lakost. Az elgázolt ember fején szenvedett súlyosabb sérüléseket. Az áldozatot beszállították a klinika sebészeti osztályára, a soffört pedig őrizetbe vették. — Barabás András Regele Ferdinand-ut 31. szám alatt lakó kereskedő bünvádi feljelentést tett a rendőrségen Savui Erzsébet cselédeleány ellen, akit azzal vádolt, hogy 2000 lej készpénzt ellopta. — Fülöp János Caramidelor-uca 115. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen Kuibis József Romulus-uca 50. szám alatti lakos ellen súlyos testi sértés miatt. — Gergely Istvánné szül. Balogh Borbála kolozsi lakos bejelentette a rendőrségen, hogy a piactéren ismeretlen tettes ellopta pénztárcáját. A rendőrség az összes ügyekben bevezette a vizsgálatot és a nyomozást. — Maxim Ioan 64 éves Vanator községi gazdája a juhnyáját behajtotta Sura Petru csucsai gazdálkodó legelőjére. A gazda a juhászort furkósbottal súlyosan összeverte. A pásztor feljelentésére a hatóságok Sura Petru ellen megindították az eljárást.

Aradon ötven ideiglenes városi tisztviselőt elbocsátottak a szolgálatból

(ARAD.) Az új közigazgatási törvény életbeléptetésével kapcsolatosan Arad város vezetősége felülvizsgálata alá vette az összes városi tisztviselők helyzetét és új beosztást eszközölt. Az egyes ügyosztályoknál a felülvizsgálat és az új beosztás során 50 városi tisztviselő vált feleslegessé, akiket október elsejével elbocsátottak állásukból. Az 50 tisztviselő a városi tanács határozata ellen felebezéssel állt, amely azonban nem sok eredménnyel bíztat. Vlad Alexandru tábornok, Arad város új polgármestere kijelentette, hogy az 50 városi tisztviselő semmiféle jogigényt nem támaszthat a várossal szemben. Ezek a tisztviselők csak ideiglenes jelleggel, minden törvényes jogcím nélkül, csupán napidíjasi minőségben tevékenykedtek a különböző városi ügyosztályokban és a városi közigazgatás átszervezésével munkájuk és tevékenységük teljesen feleslegessé vált.

— Süket-némák válogatott futballmérkőzése. Bucurestiből jelentik: Tegnap délután a román süket-némák válogatott futballcsapata a bulgárok hasonló válogatottjával mérkőzött és azt 4:2 arányban legyőzte.

— Berlin nem vállalja a szudetavidék csehszlovák adósságait. Berlinből jelentik: A német sajtó határozottan leszögezi, hogy a szudetán területet terhelő csehszlovák adósságokat a Harmadik Birodalom semmi körülmények között nem fogja vállalni.